

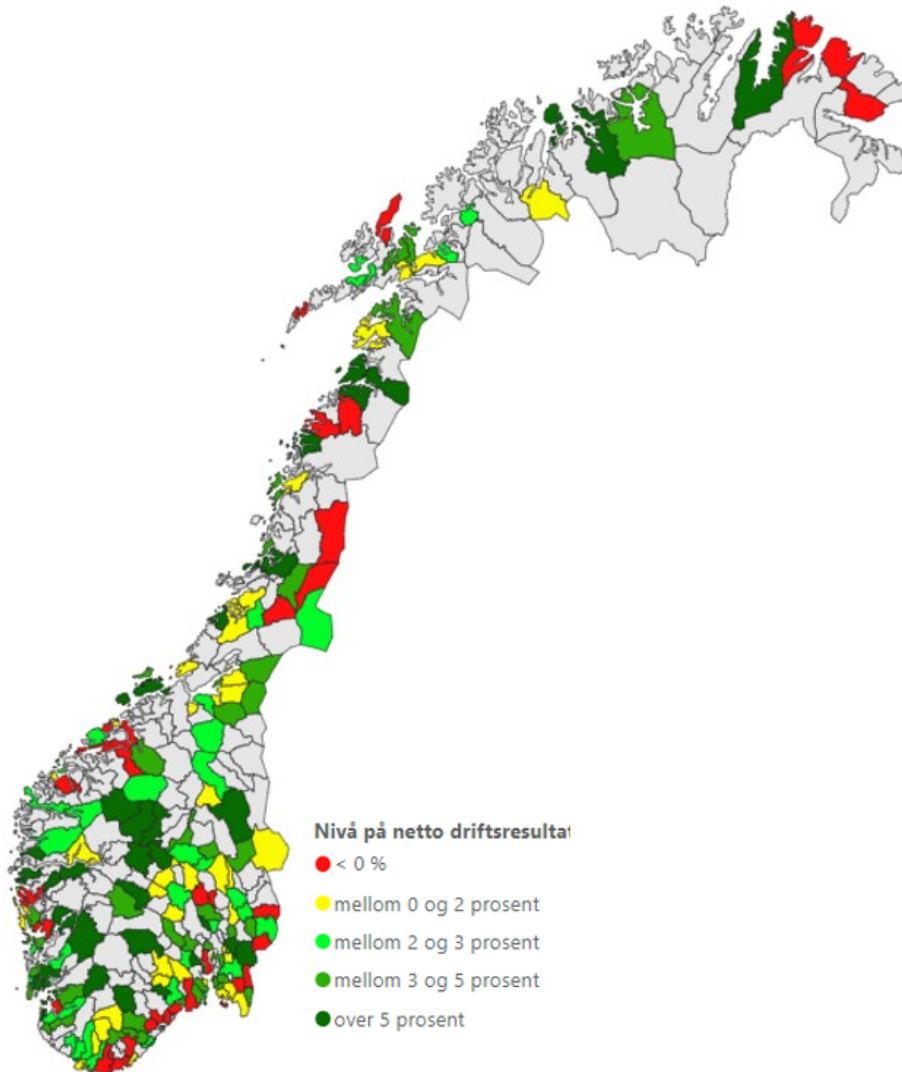

KS regnskapsundersøkelse 2022

Sigmund Engdal, TBU-møte 28.02.2023

KS regnskapsundersøkelse 2022

God representativitet, men likevel høyest blant de store kommunene og svakest fra Nord-Norge

	Antall	Andel med svar	Innbyggere med svar
Østlandet	76	63 %	82 %
Agder/Rogaland	31	65 %	84 %
Vestlandet	32	46 %	70 %
Trøndelag	21	55 %	75 %
Nord-Norge	31	39 %	37 %
Alle	191	54 %	75 %

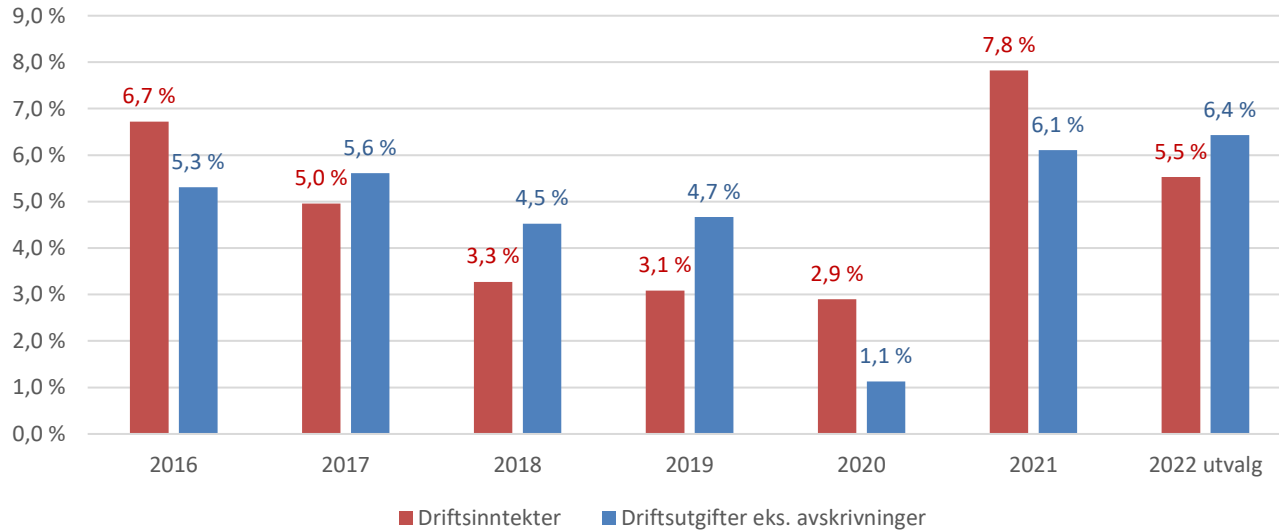
	Antall	Andel med svar	Innbyggere med svar
Kommuner 0 - 3000 innb	54	41 %	42 %
Kommuner 3000 - 5000 innb	20	47 %	46 %
Kommuner 5000 - 10000 innb	42	59 %	58 %
Kommuner 10000 - 20000 innb	26	57 %	54 %
Kommuner 20000 - 50000 innb	32	71 %	75 %
Kommuner over 50000 innb utenom Oslo	17	89 %	92 %
Alle	191	54 %	75 %

Alle fylkeskommuner utenom Oslo inngår i undersøkelsen

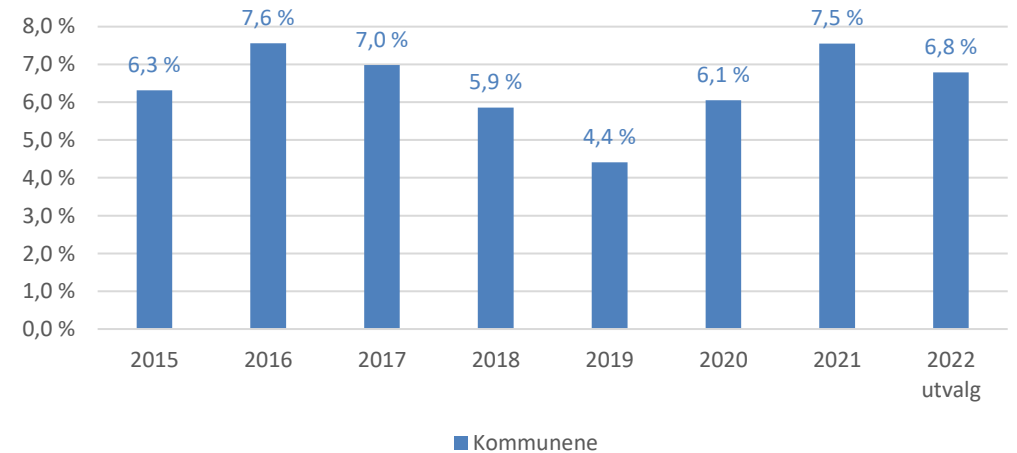
Driftsutgiftene økte mer enn driftsinntektene i kommunene i 2022

Brutto driftsresultat på et rimelig bra nivå historisk sett

Kommunene utenom Oslo

Brutto driftsresultat (eks. avskrivninger) som andel av driftsinntektene

2022 – Høyere prisvekst enn forventet og ekstra skatteinntekter (primært vedr. inntektsåret 2021)

Endring i skatteinntekter fra 2021 - 2022

Skatter vedr. inneværende inntektsår

Forskuddstrekk fra arbeidsgivere	-2 098	
Forskuddsskatt	-335	
Øvrige poster (marginavsetning/RAFT)	<u>963</u>	-1 469

Skatteveksten utover siste skatteanslag (NB 2023) anslås til 6 mrd. kroner for kommunene i regnskapsundersøkelsen.

Skatter vedr. foregående skatteår

Forskuddtrekk (hovedsakelig 6. termin og korreksjonsoppgjør)	12 346	
Forskuddsskatt - (tilleggsforskudd og korreksjonsoppgjør)	8 327	
Restskatt	4 566	
Øvrige - (Til gode, marginoppgjør og RAFT)	<u>683</u>	25 922

Uten denne skatteveksten antas det at netto driftsresultat ville endt på i størrelsesorden $\frac{3}{4}$ prosent.

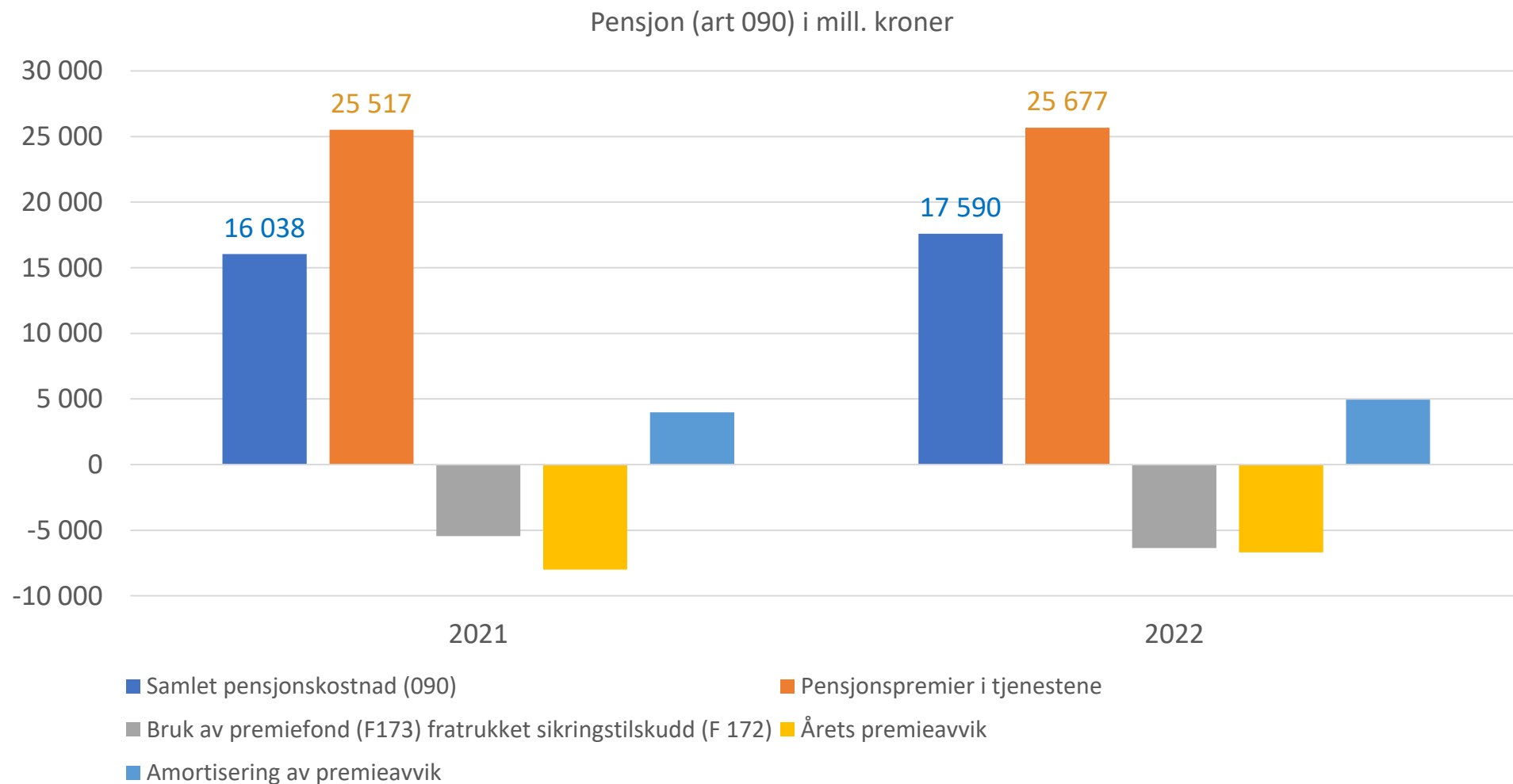
Eldre skatter og naturressursskatt

434

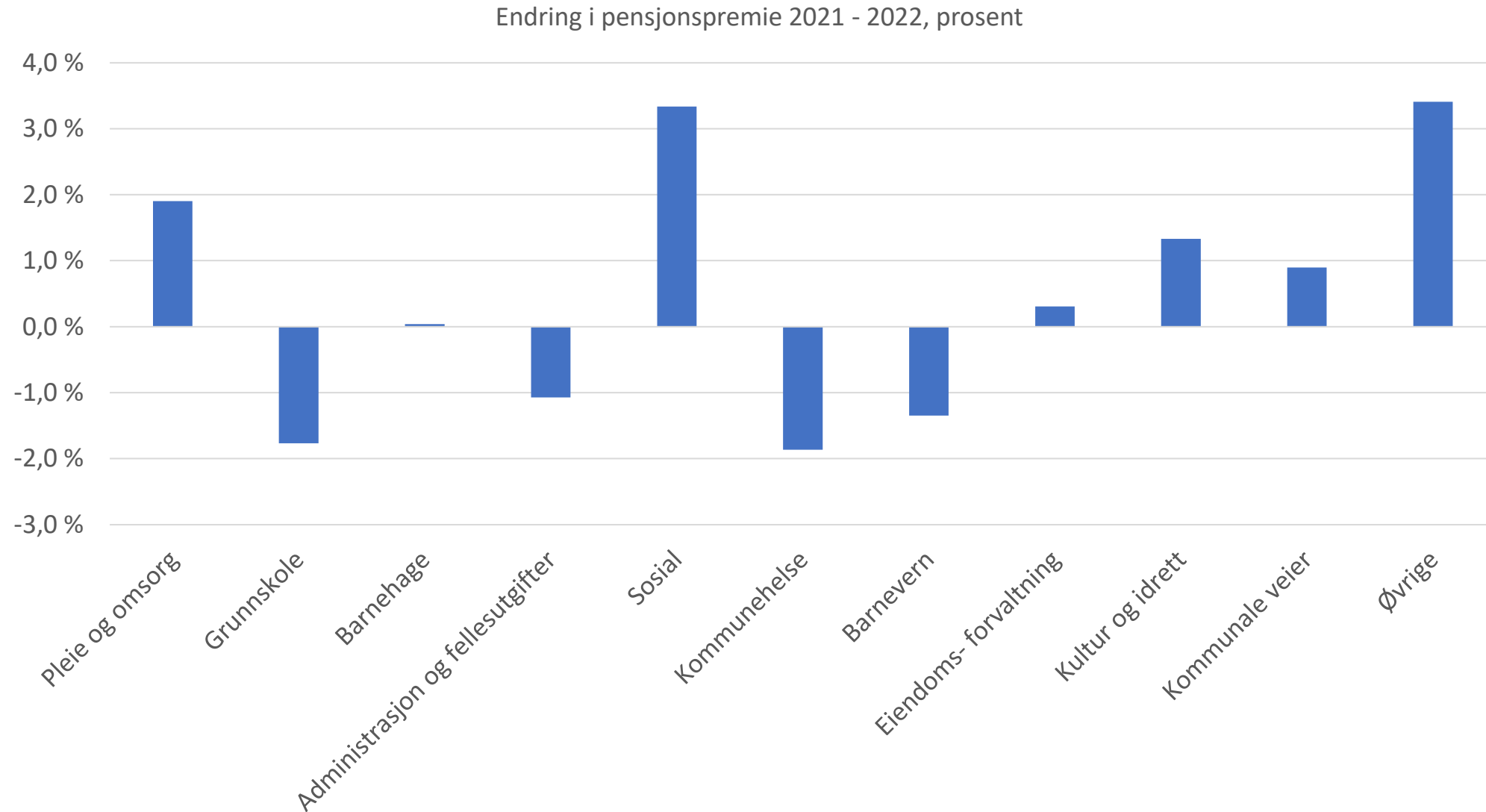
Sum endring skatt 2021 - 2022

24 888

Pensjonskostnaden øker med nesten 10 prosent, mens pensjonspremiene har vært stabile

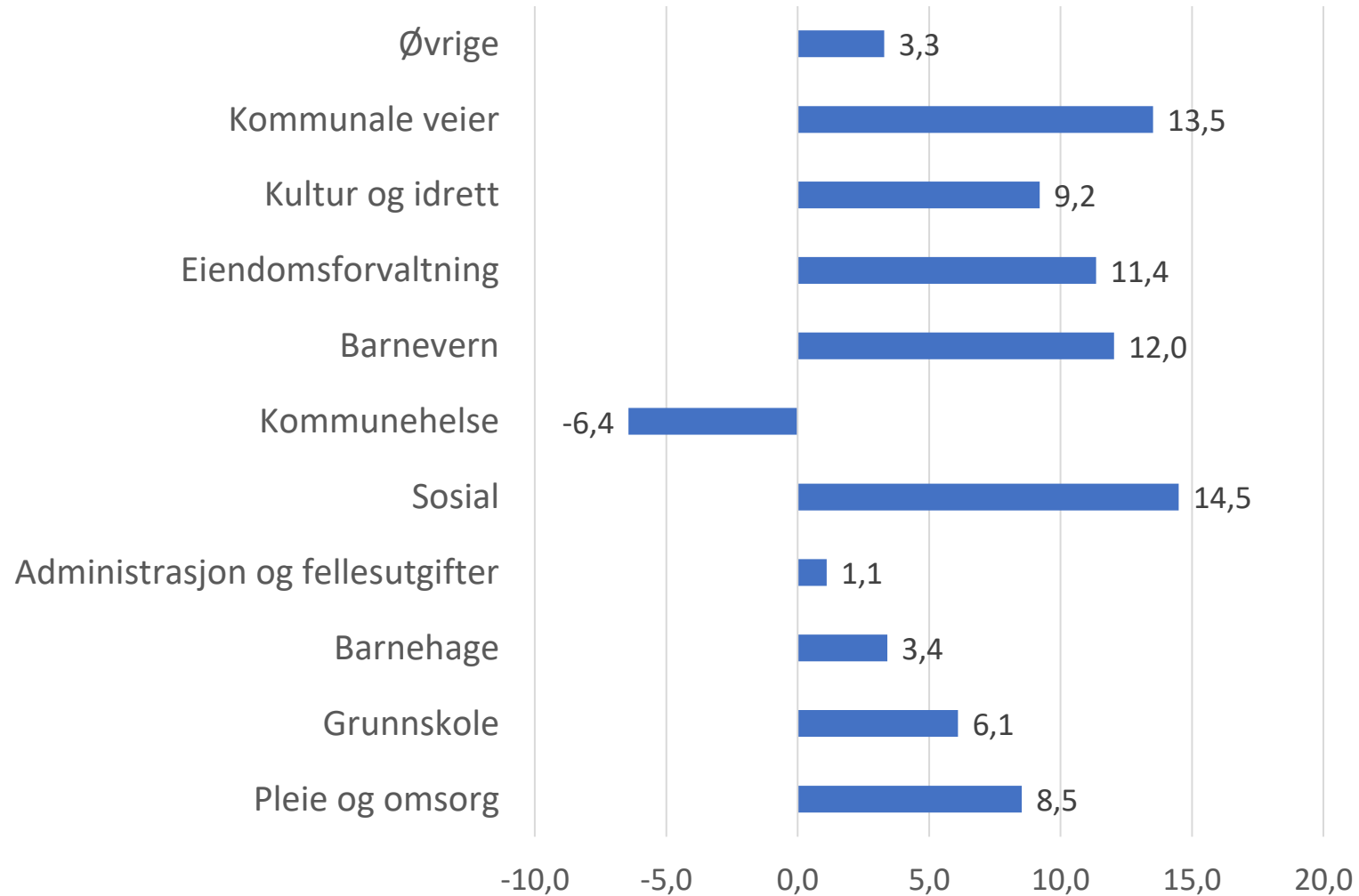

Endringen i pensjonspremie varierer noe mellom tjenesteområdene

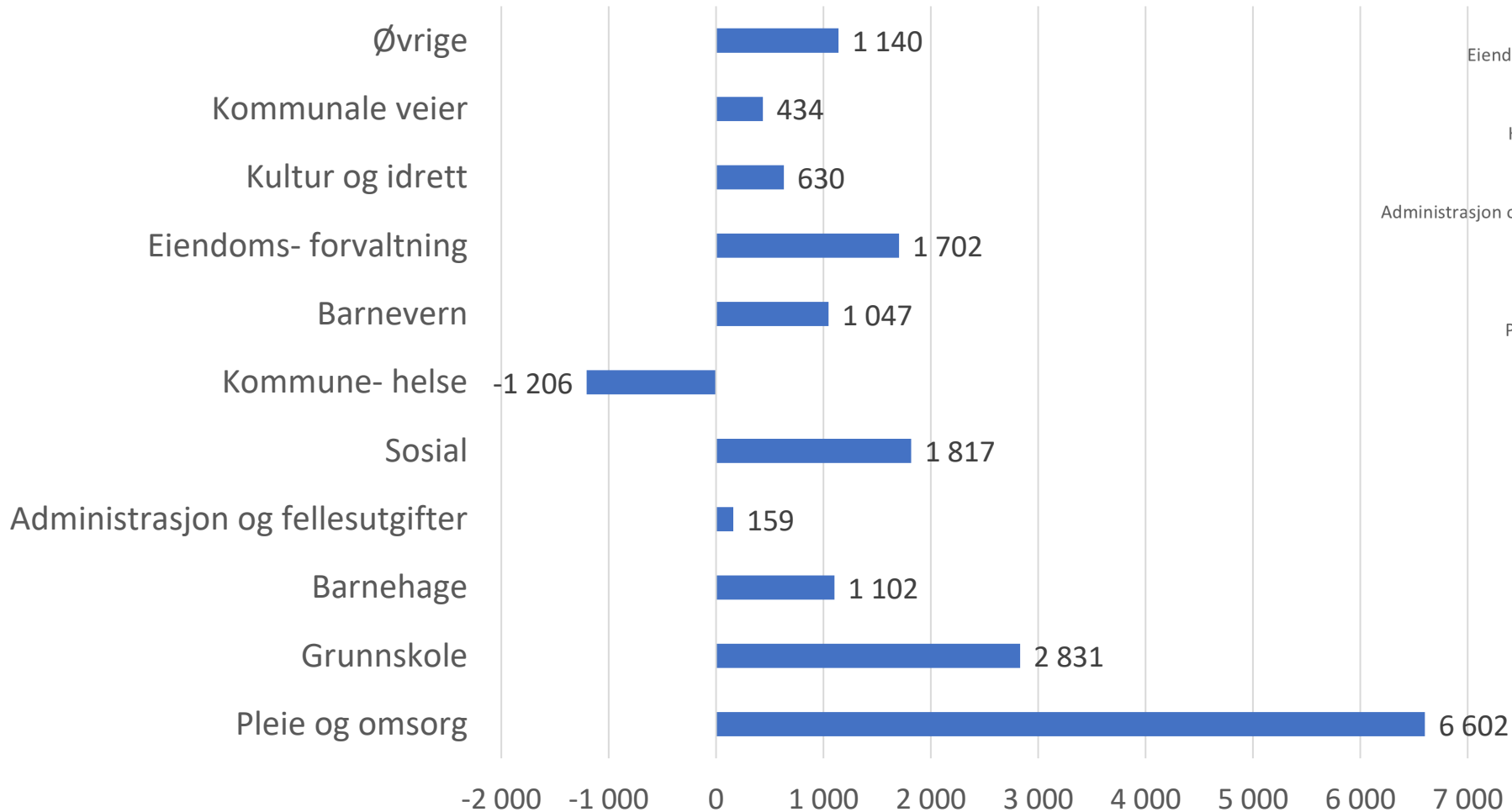
Høyest utgiftsvekst innen sosial og kommunale veier, og vekst utover deflator på de fleste områder

Endring i brutto driftsutgifter ekskl. avskrivninger og pensjon 2021 til 2022 i pst

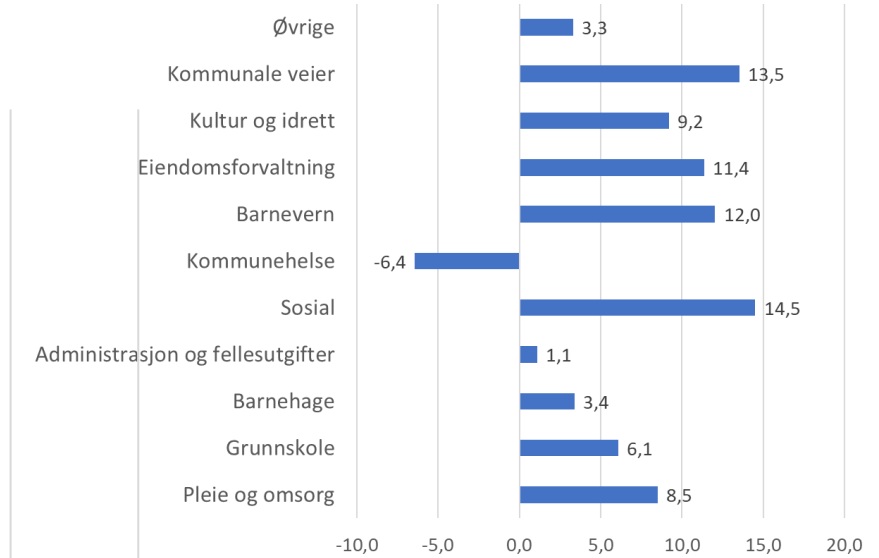

I kroner er det pleie og omsorg og grunnskole som har høyest utgiftsvekst

Endring i brutto driftsutgifter ekskl avskrivninger og pensjon 2021 til 2022 i mill. kroner

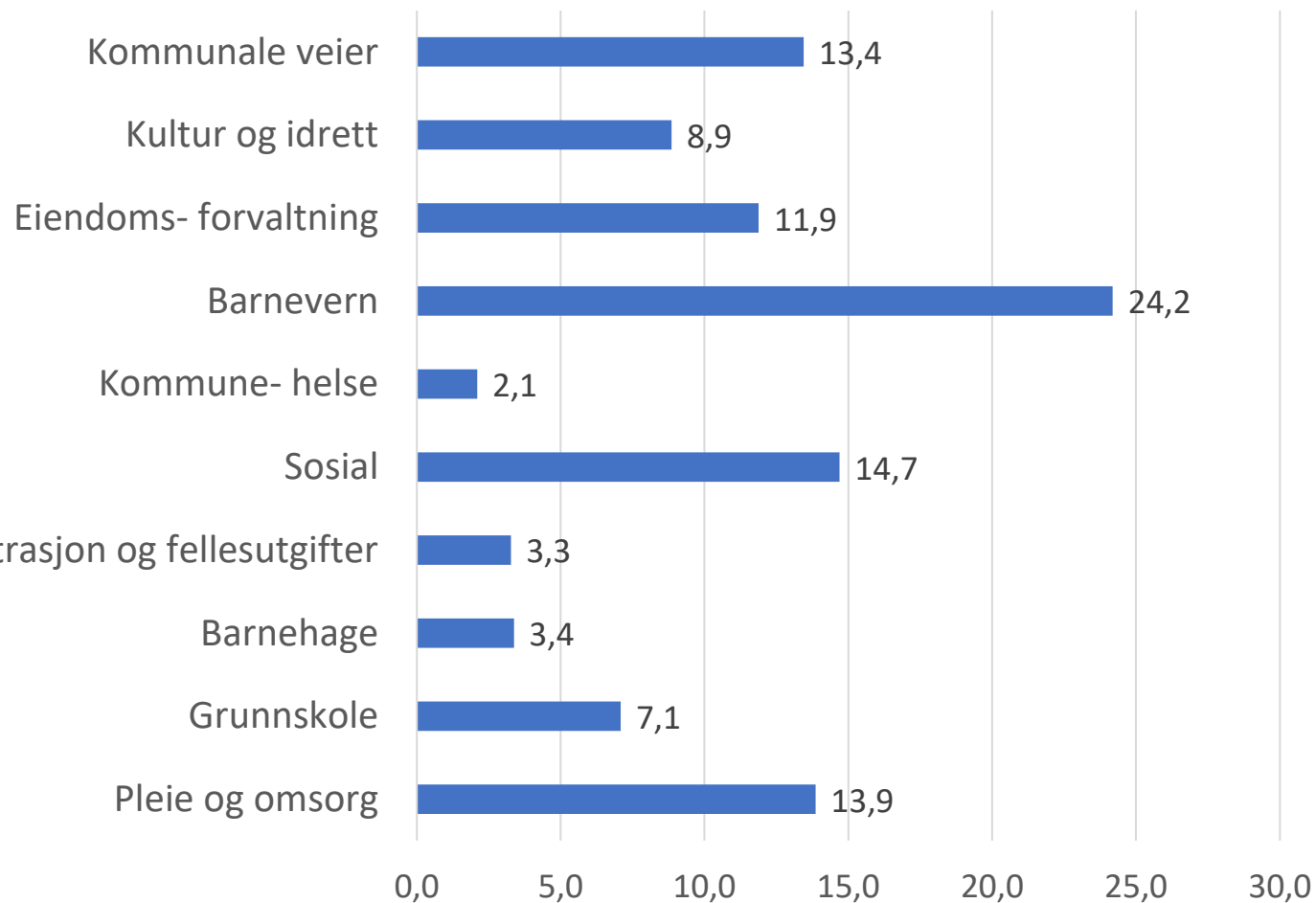
Endring i brutto driftsutgifter ekskl. avskrivninger og pensjon 2021 til 2022 i pst

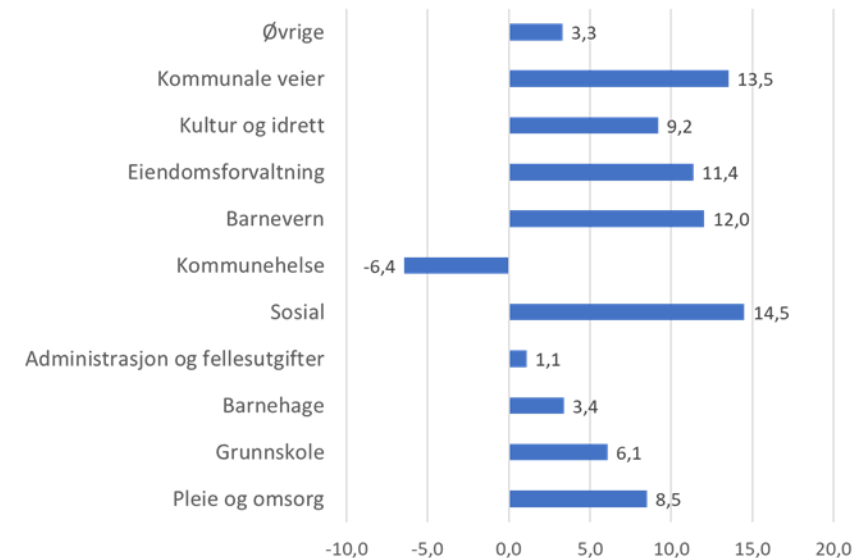
Høyere vekst innen de fleste områder når det ses på netto driftsutgifter

Veksten i netto driftsutgifter sammenlignet med brutto driftsutgifter er spesielt sterk innen pleie og omsorg, kommunehelse og barnevern

Endring i netto driftsutgifter ekskl avskrivninger og pensjon 2021 til 2022 i pst

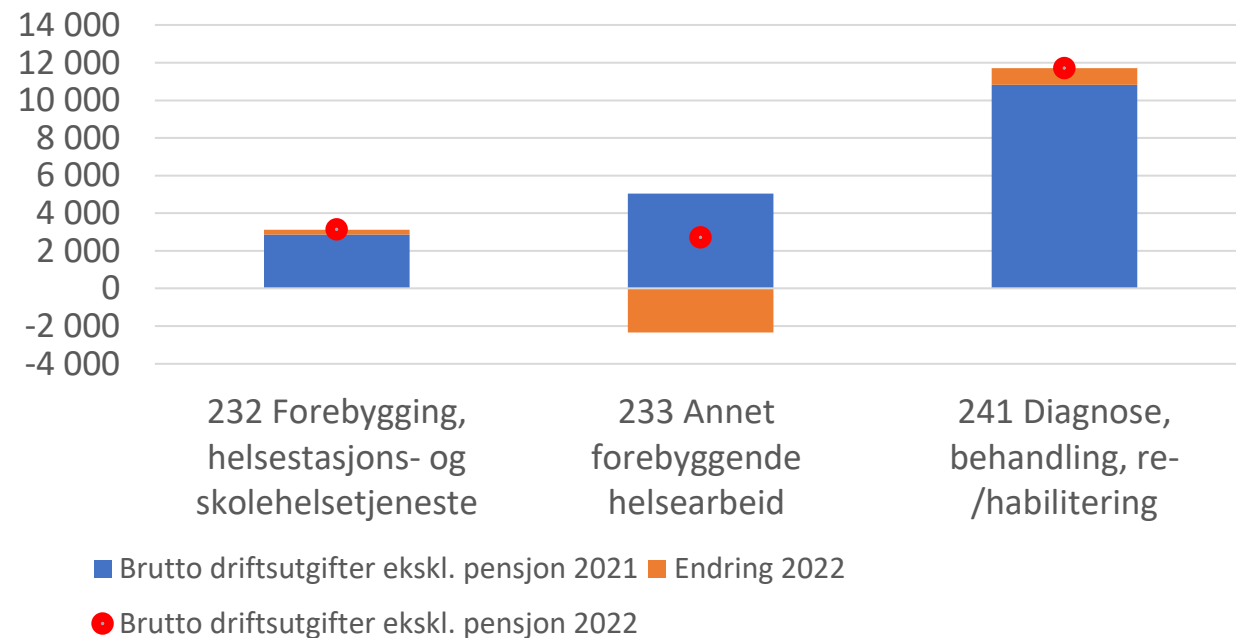
Endring i brutto driftsutgifter ekskl. avskrivninger og pensjon 2021 til 2022 i pst

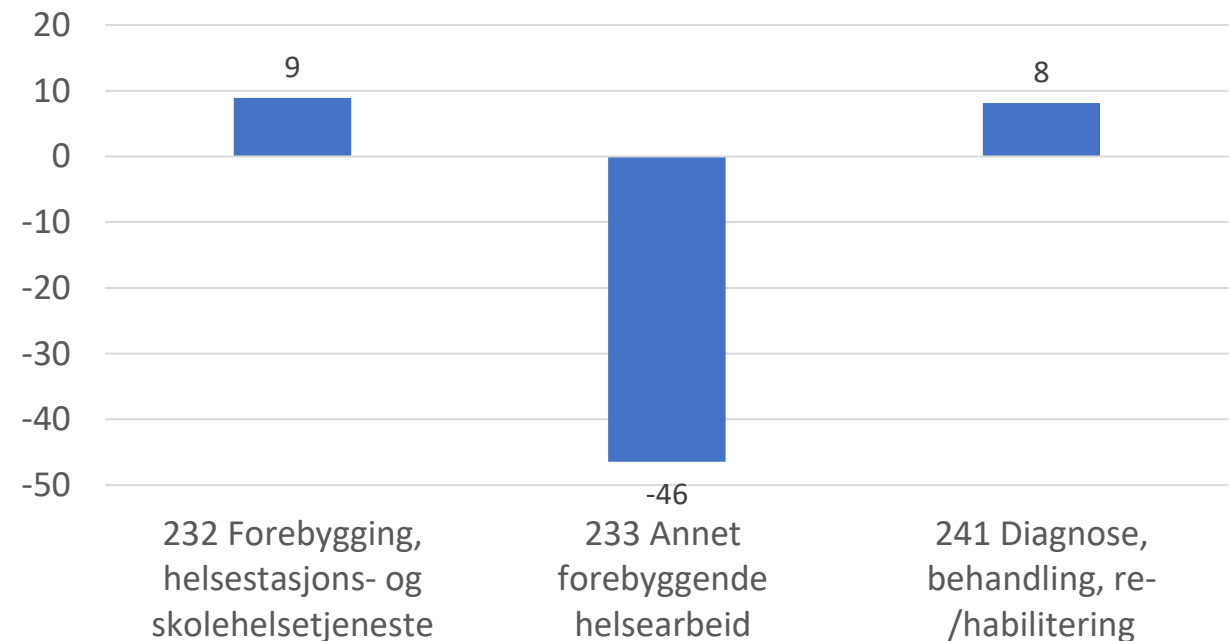
Utviklingen innen kommunehelse påvirket av covid-19, men troligvis også utfordringene i fastlegeordningen

Men også økt ressursbruk i helsestasjons- og skolehelsetjeneste (9 pst vekst)

Brutto driftsutgifter ekskl. pensjon og avskrivninger
kommunehelse i mill. kroner

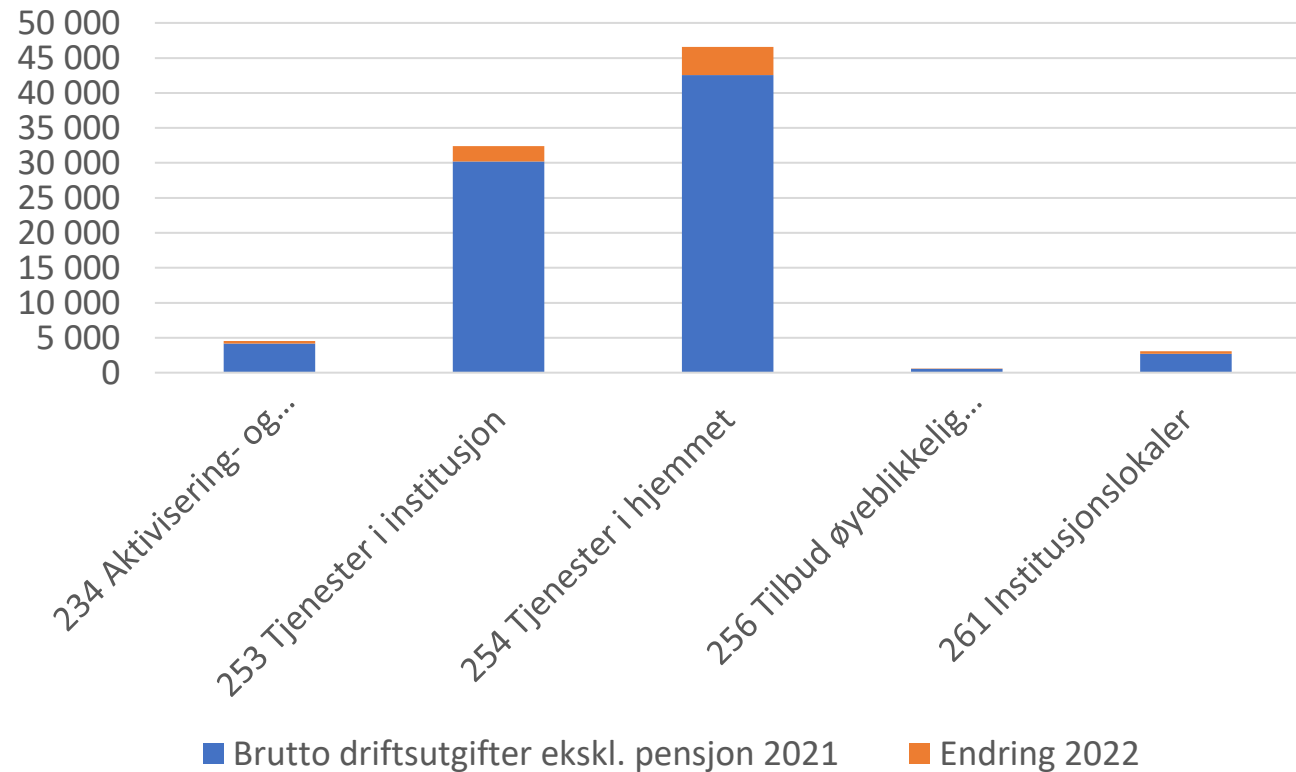

Prosentvis endring i brutto driftsutgifter
ekskl pensjon og avskrivninger

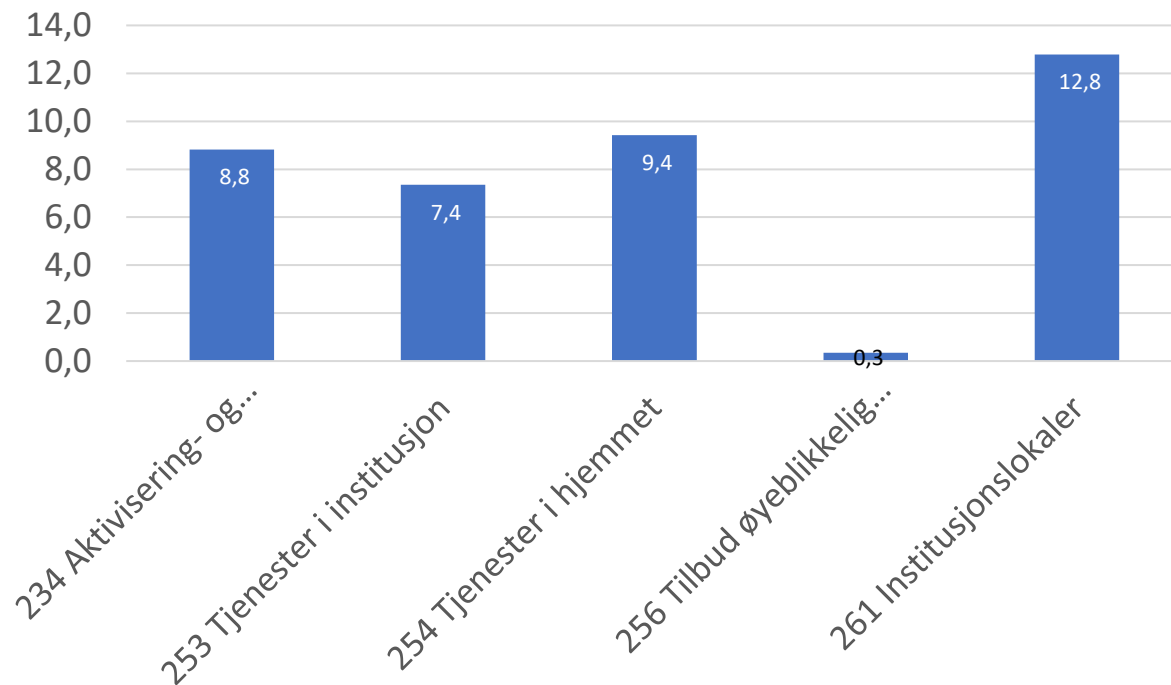

Innen pleie og omsorg øker tjenester i hjemmet mer enn tjenester i institusjon, men også betydelig vekst (9 pst) i forebyggende tjenester (aktivisering og service) og institusjonslokaler (energi)

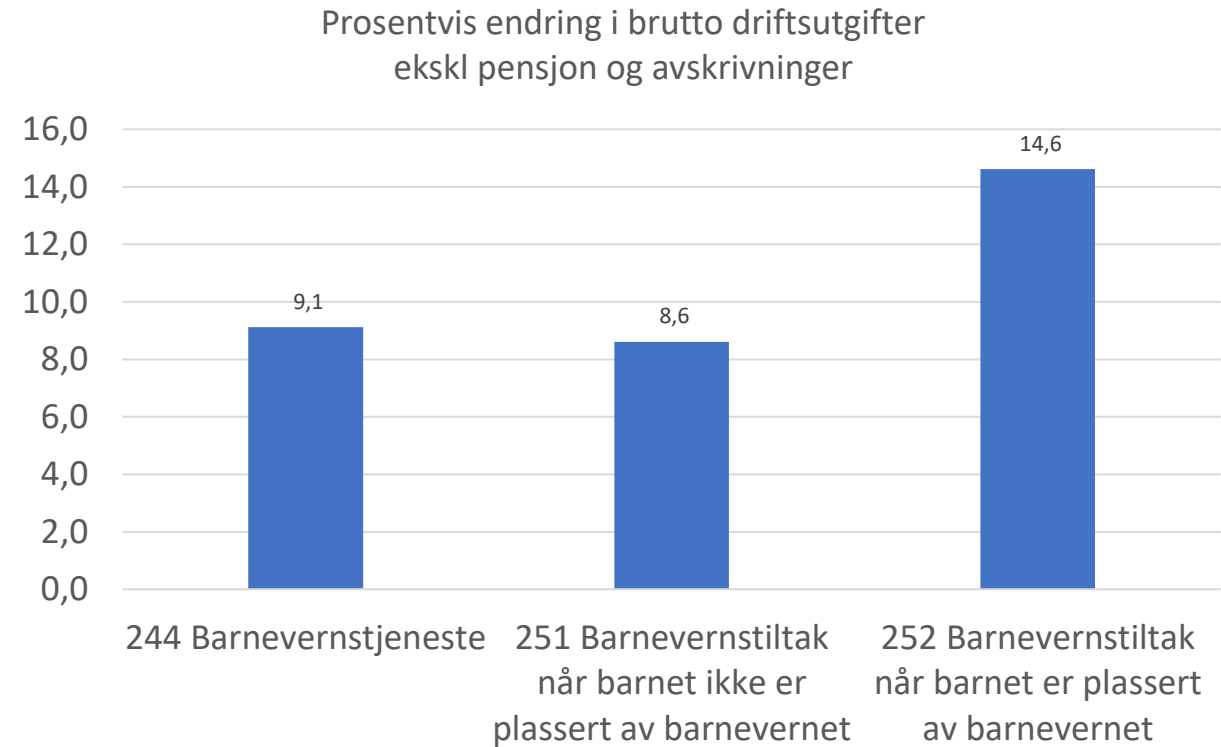
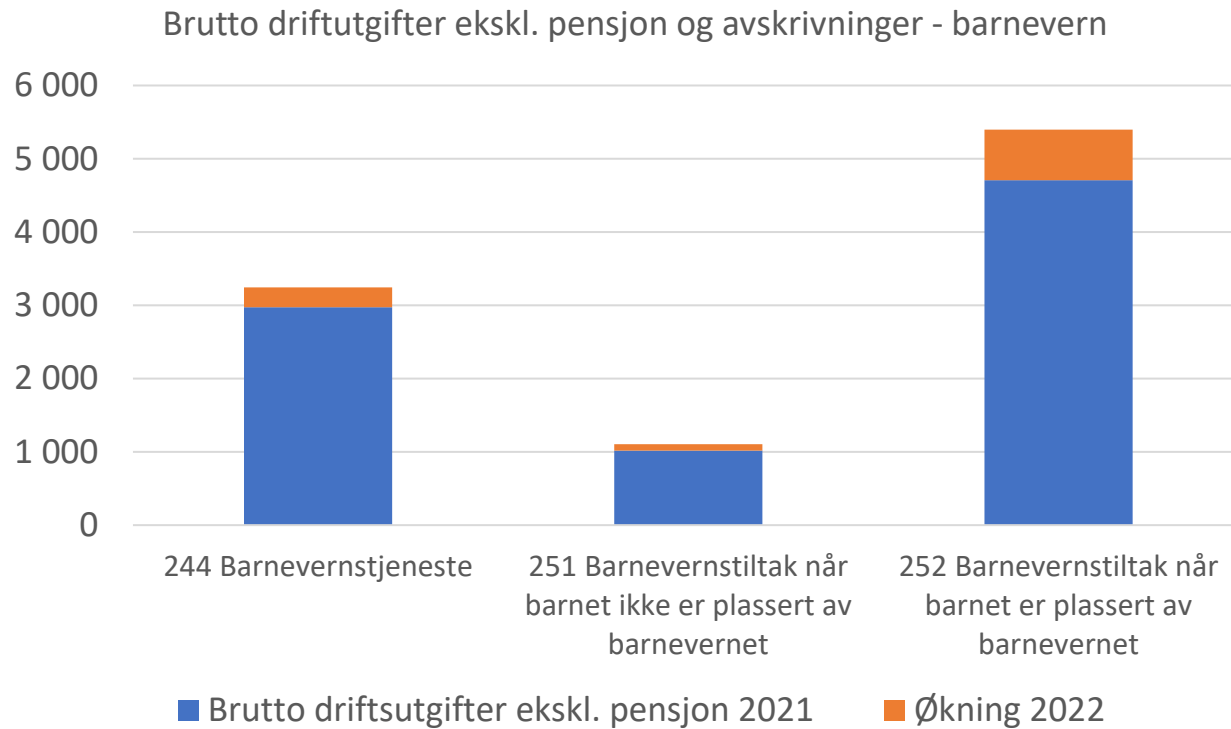
Brutto driftsutgifter ekskl. pensjon og avskrivninger - pleie og omsorg

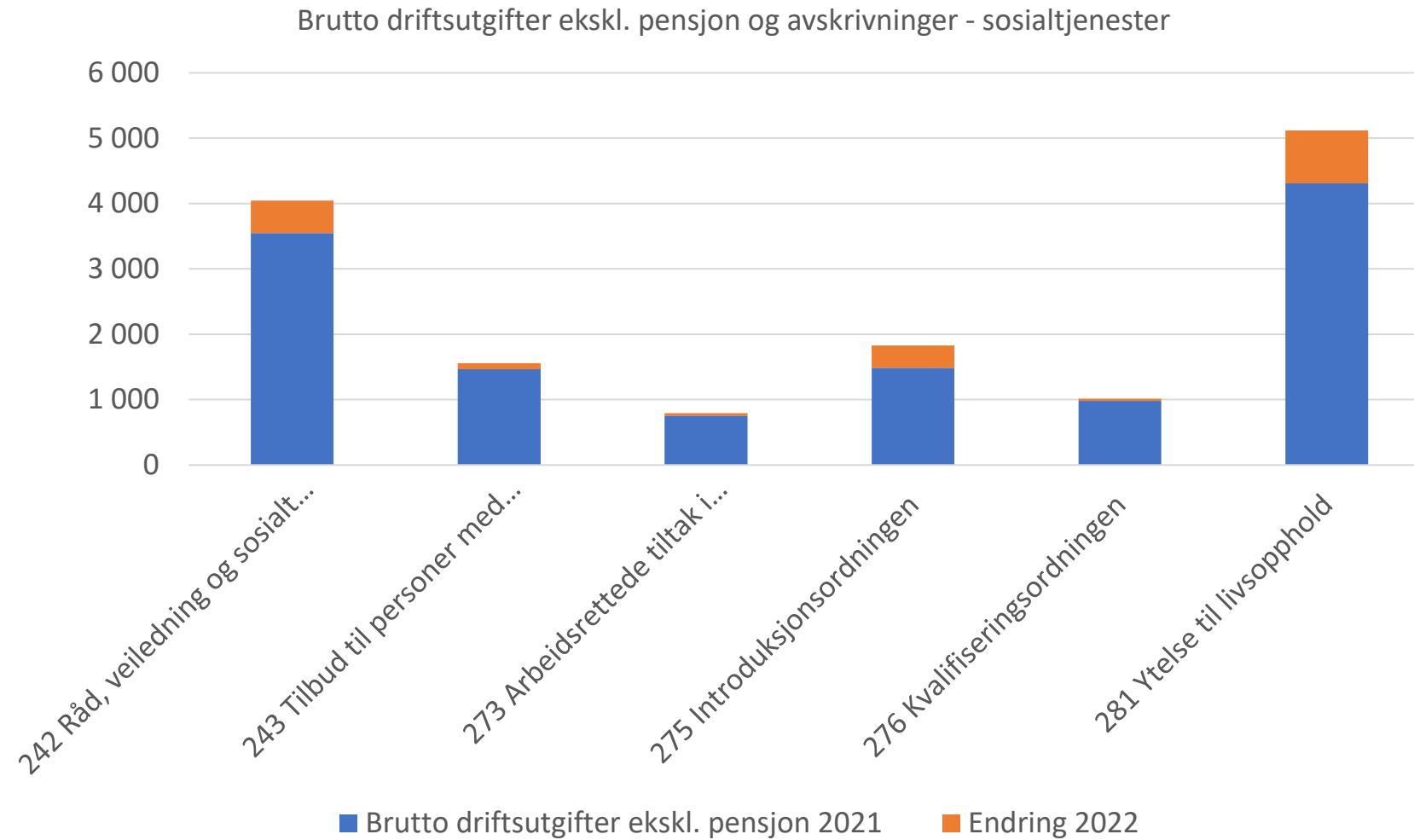
Prosentvis endring i brutto driftsutgifter ekskl pensjon og avskrivninger

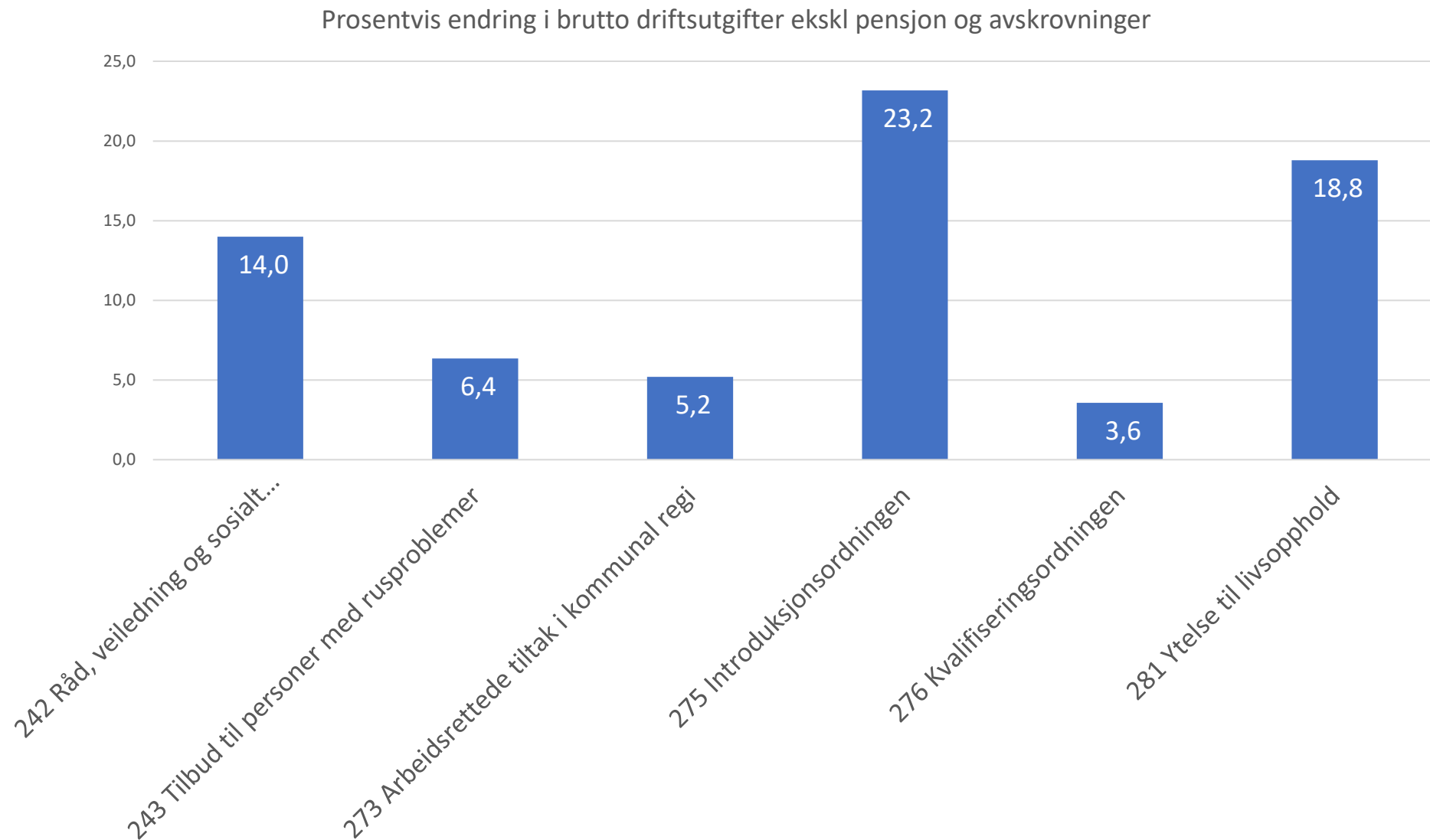
Høyere utgifter innen barnevernet og særlig til tiltak når barnet er plassert av barnevernet

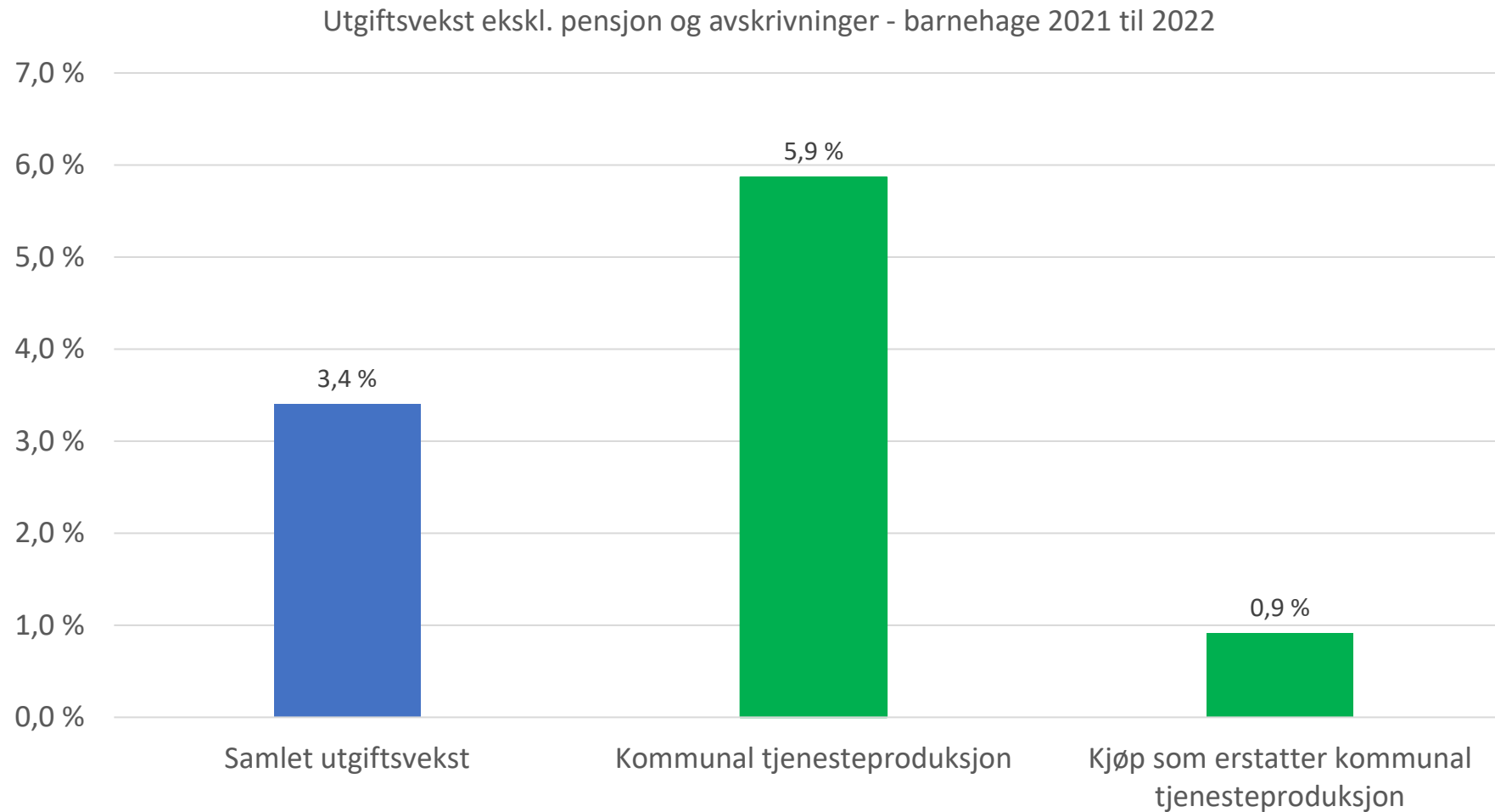
Økte utgifter på alle områder innen sosial

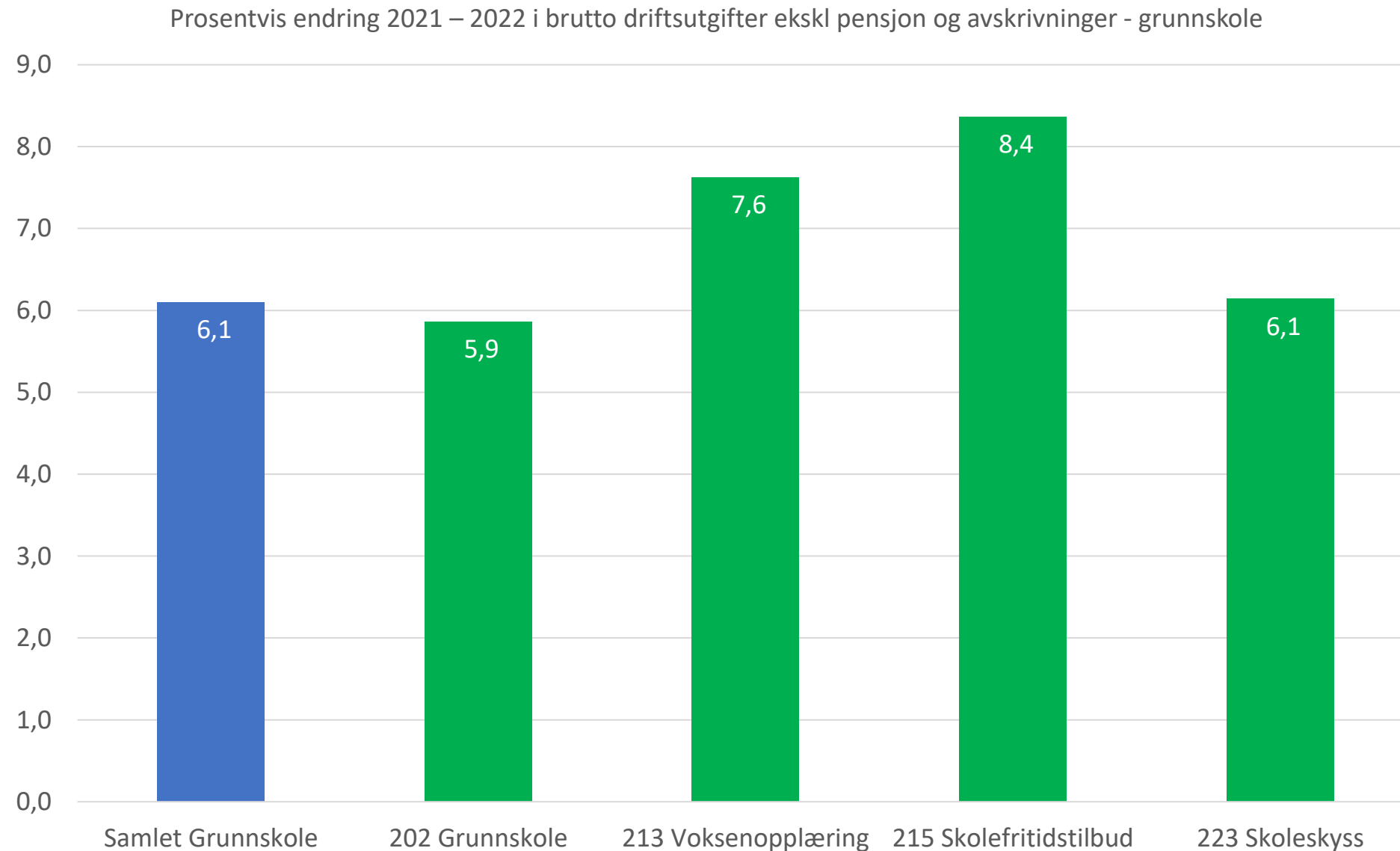
Krigen i Ukraina og flyktningestrømmen har påvirket sosialutgiftene. 18 prosent vekst i ytelser til livsopphold og 23 prosent vekst i introduksjonsordningen

De kommunale barnehagene trekker opp utgiftsveksten i barnehage

SFO og voksenopplæring trekker opp veksten innen grunnskole

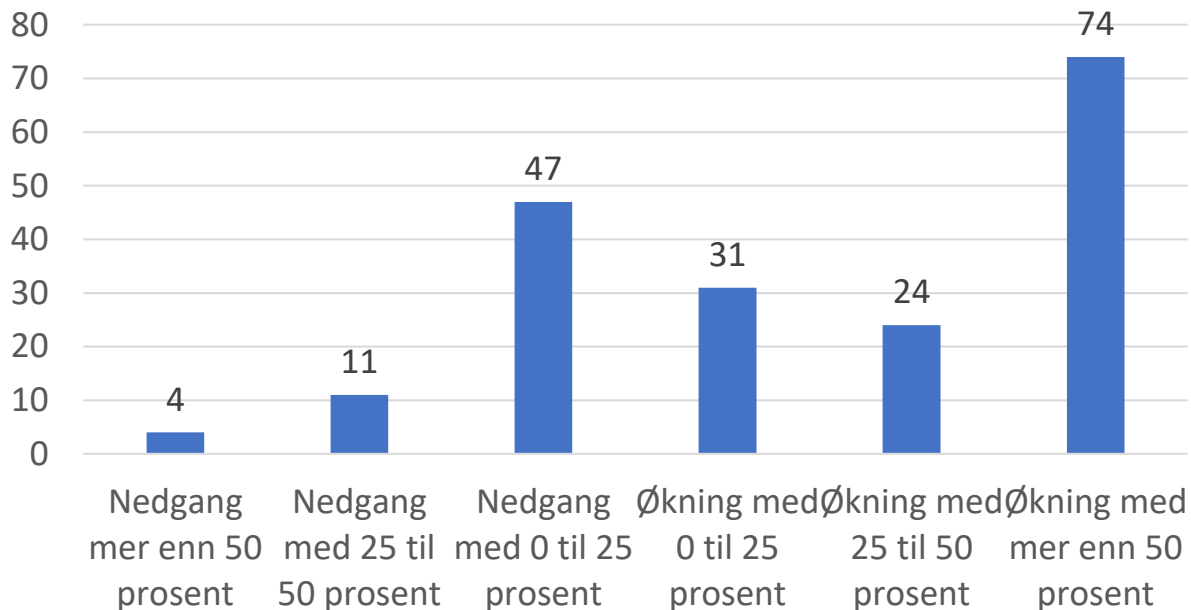

Lønn til vikarer, ekstrahjelp og overtid trekker opp lønnsveksten fra 2021 til 2022

	2022	2021	Endring	Endring i pst
Fastlønn	130 182 804	123 697 216	6 485 588	5,2 %
Vikarer, ekstrahjelp og overtid	19 541 413	17 835 901	1 705 512	9,6 %
Lønn vedlikehold og renhold	3 510 875	3 354 850	156 025	4,7 %
Annen lønn	8 029 008	7 597 196	431 812	5,7 %
Sum lønn	161 264 100	152 485 163	8 778 937	5,8 %

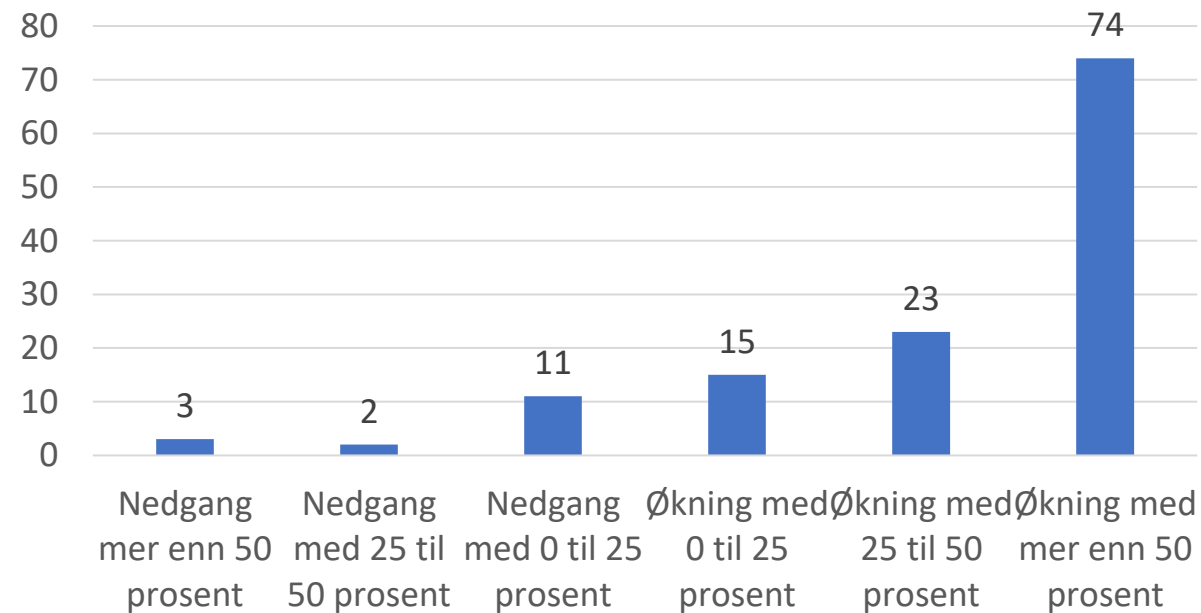
Økte strøm- og fjernvarmeutgifter i mange kommuner, men det er også betydelige forskjeller

Endring i utgifter til strøm og fjernvarme 2021 - 2022, antall kommuner

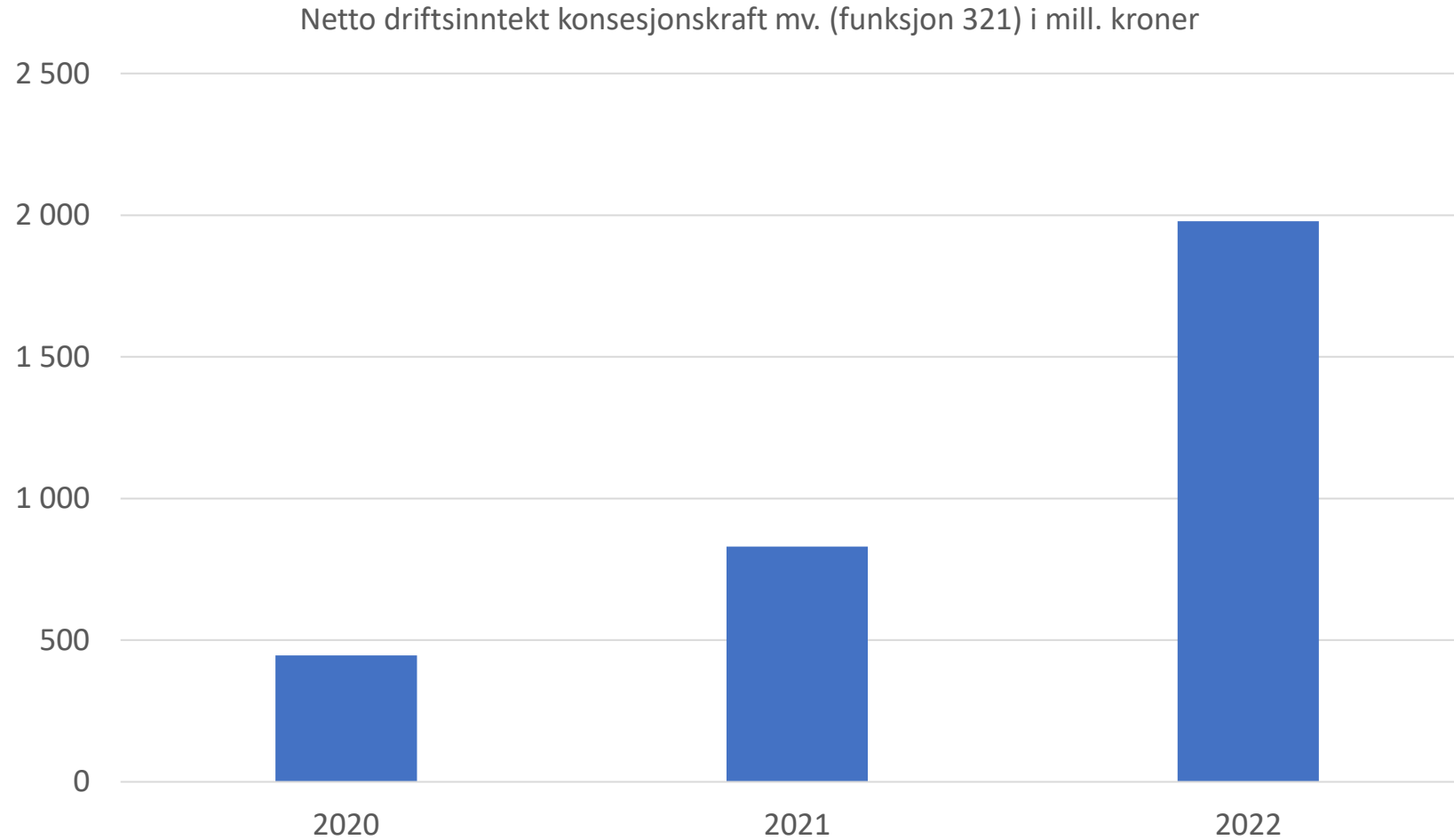

	Endring i energiutgifter
Samlet Gjennomsnitt	42,3%
	29,9%
Minimum	-74,0%
Maksimum	171,9%
Nedre kvartil	-8,1%
Median	28,5%
Øvre kvartil	63,0%

Endring i utgifter til strøm og fjernvarme 2021 - 2022, antall kommuner sør for Møre og Romsdal

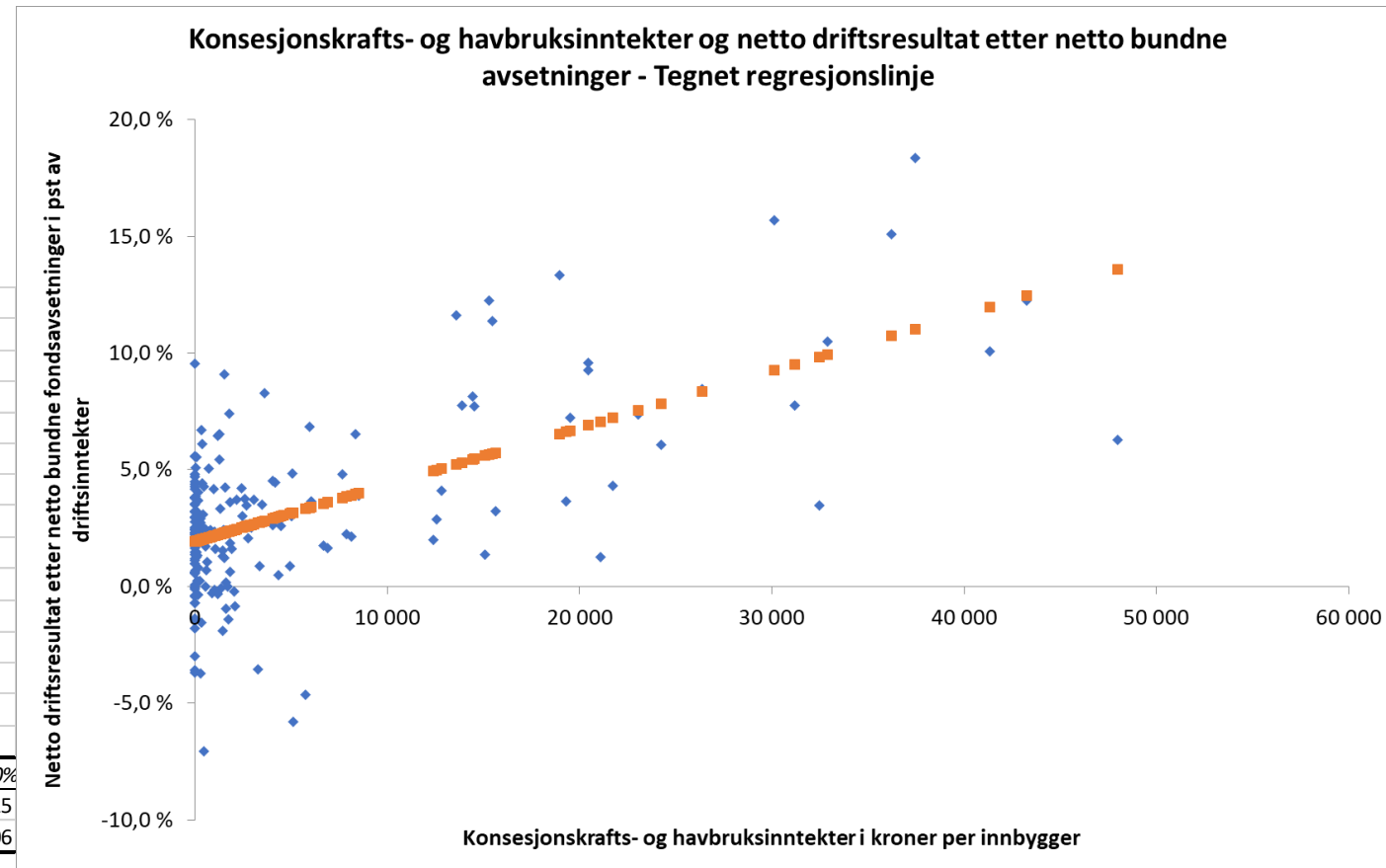

Konsesjonskraftsinntektene i 191 kommuner har mer enn doblet seg fra 2021, og mer enn firedoblet seg fra 2020

Inntekter fra konsesjonskraft og havbruk viktig driver for netto driftsresultat

SAMMENDRAG (UTDATA)								
Regresjonsstatistikk								
Multipel R	0,60227258							
R-kvadrat	0,36273226							
Justert R-kv	0,35936047							
Standardfeil	0,02972254							
Observasjon	191							
Variansanalyse								
	<i>fg</i>	<i>SK</i>	<i>GK</i>	<i>F</i>	<i>Signifikans-F</i>			
Regresjon	1	0,09503814	0,09503814	107,57864	3,0751E-20			
Residualer	189	0,16696816	0,00088343					
Totalt	190	0,2620063						
	<i>Koeffisienter</i>	<i>Standardfeil</i>	<i>t-Stat</i>	<i>P-verdi</i>	<i>Nederste 95%</i>	<i>Øverste 95%</i>	<i>Nedre 95,0%</i>	<i>Øverste 95,0%</i>
Skjæringspu	0,01923346	0,00242513	7,93091316	1,8515E-13	0,01444967	0,02401725	0,01444967	0,02401725
X-variabel 1	2,4318E-06	2,3446E-07	10,3720123	3,0751E-20	1,9693E-06	2,8943E-06	1,9693E-06	2,8943E-06

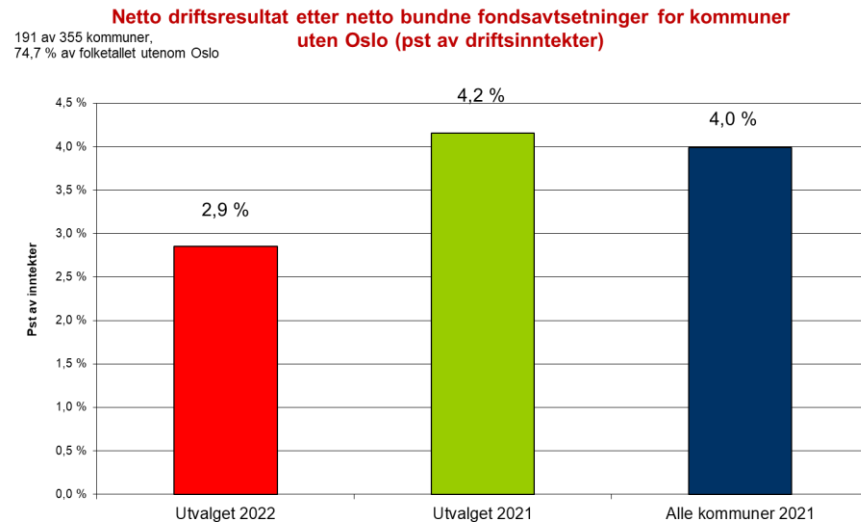
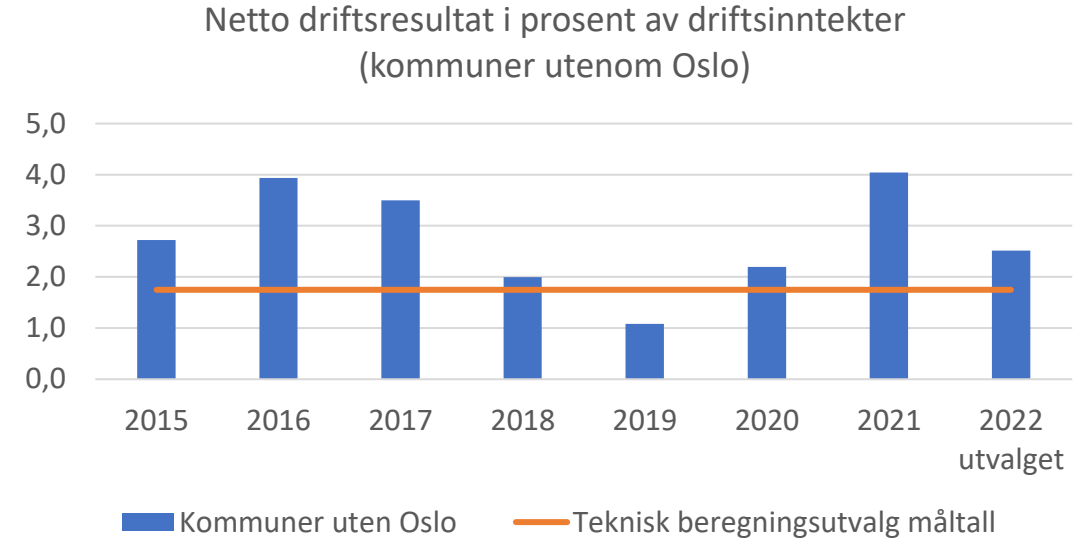
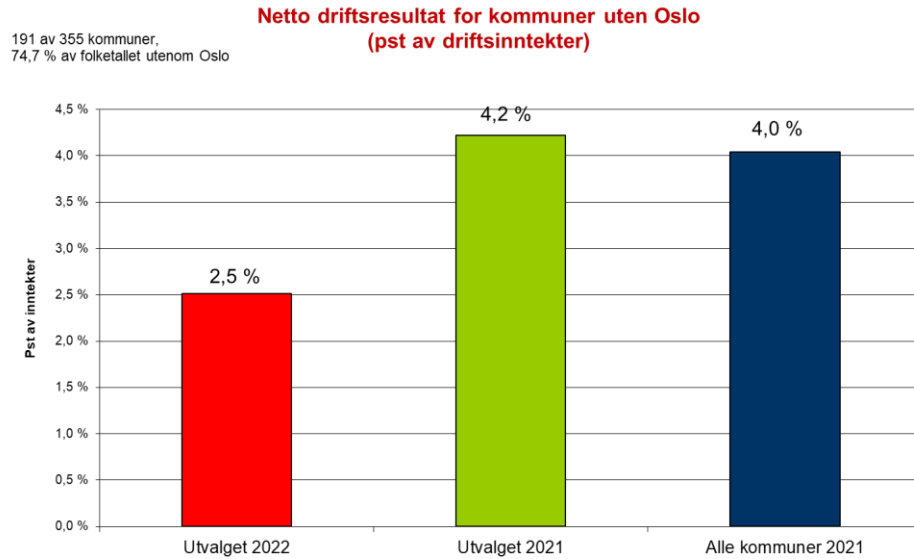
Netto finansutgifter øker med 2,5 mrd. kroner først og fremst som følge av redusert avkastning på finansielle plasseringer. Avdrag øker med 1,1 mrd. kroner

Detaljer fra driftsregnskapet i 191 kommuner

Finans: (mill kr)	År 2021	År 2022	Endring i pst
Renteinntekter, art 900	-2 007,7	-3 625,5	80,6 %
Utbytte/eieruttak, art 905	-2 539,9	-3 764,4	48,2 %
Netto gevinst finansielle omløpsmidler, art 909, 509	-1 523,8	1 205,1	-179,1 %
Renteutgifter, art 500	5 073,1	7 696,9	51,7 %
Netto finansutgifter	-998,4	1 512,1	
<i>Andel av driftsinntekter</i>	<i>-0,3 %</i>	<i>0,4 %</i>	
Avdrag	12 196,6	13 227,3	8,5 %
Netto finansutgifter og avdrag	11 198,2	14 739,4	31,6 %

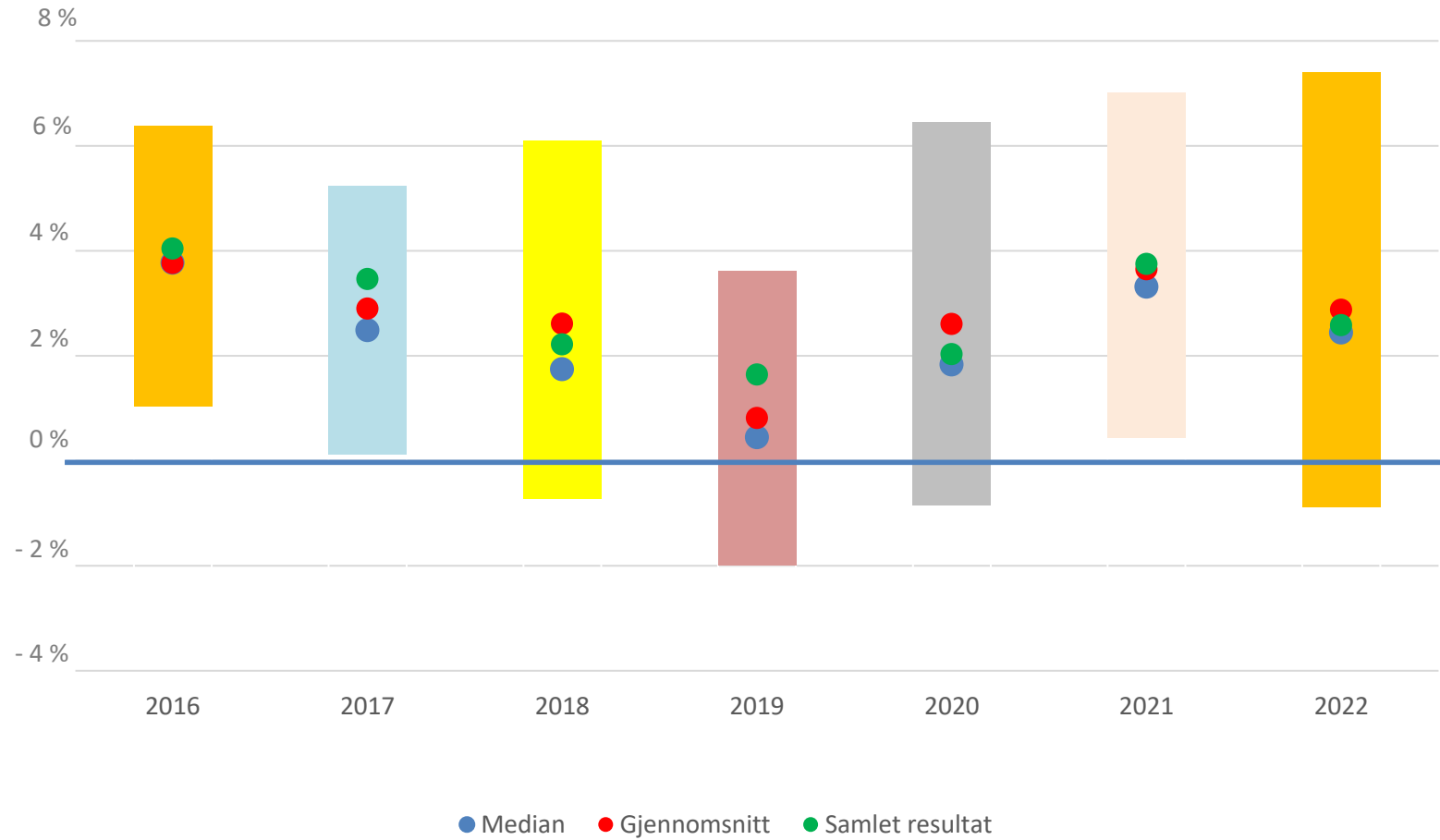
Godt netto driftsresultat i 2022, selv om det er lavere enn i 2021

Redusert balanse i driftsøkonomien er noe mindre enn endringen i netto driftsresultat indikerer

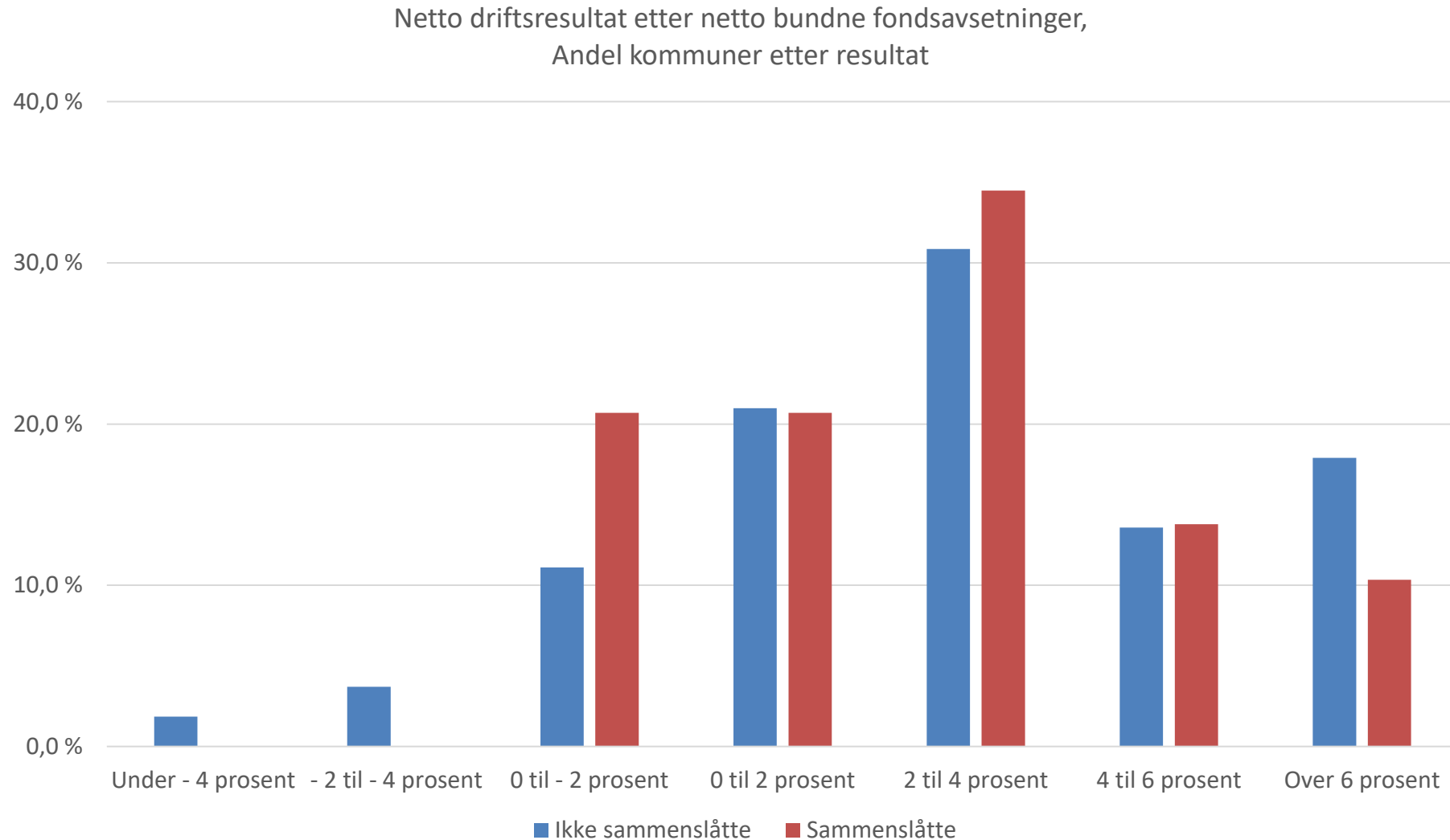
Økt spredning i resultatene blant kommunene som ikke har vært omfattet av kommunesammenslåinger i perioden.

Resultatintervall for 75 prosent av 159 ikke sammenslåtte kommuner i undersøkelsen

for 75 pst av kommunene som ligger nærmest median

Ingen store forskjeller i resultat mellom sammenslåtte kommuner og øvrige kommuner

De minste kommunene har best resultat i 2022

Netto driftsresultat fordelt etter innbyggertall

	År 2021		År 2022
	Alle kommuner utenom Oslo	Utvalget	Netto driftsres for utvalget
Kommuner 0 - 3000 innb	3,7 %	3,9 %	4,9 %
Kommuner 3000 - 5000 innb	4,3 %	4,3 %	2,6 %
Kommuner 5000 - 10000 innb	3,1 %	3,4 %	2,2 %
Kommuner 10000 - 20000 innb	3,9 %	3,7 %	2,3 %
Kommuner 20000 - 50000 innb	3,7 %	3,6 %	1,7 %
Kommuner over 50000 innb	4,6 %	4,9 %	2,9 %
Alle	4,0 %	4,2 %	2,5 %

Netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger fordelt etter innbyggertall

	År 2021		År 2022
	Alle kommuner utenom Oslo	Utvalget	Utvalget
Kommuner 0 - 3000 innb	3,4 %	3,3 %	5,0 %
Kommuner 3000 - 5000 innb	3,8 %	3,2 %	2,9 %
Kommuner 5000 - 10000 innb	3,0 %	3,3 %	2,7 %
Kommuner 10000 - 20000 innb	3,8 %	3,6 %	2,5 %
Kommuner 20000 - 50000 innb	3,8 %	3,7 %	2,1 %
Kommuner over 50000 innb	4,6 %	4,9 %	3,2 %
Alle	4,0 %	4,2 %	2,9 %

Netto driftsresultat etter kommunestørrelse

	Samlet resultat	Median	Gjennomsnitt
Kommuner 0 - 3000 innb	4,9 %	4,1 %	4,5 %
Kommuner 3000 - 5000 innb	2,6 %	2,3 %	2,4 %
Kommuner 5000 - 10000 innb	2,2 %	2,5 %	2,0 %
Kommuner 10000 - 20000 innb	2,3 %	2,1 %	1,9 %
Kommuner 20000 - 50000 innb	1,7 %	1,6 %	1,7 %
Kommuner over 50000 innb	2,9 %	3,0 %	2,8 %
Sum alle kommuner utenom Oslo	2,5 %	2,3 %	2,8 %

Netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger

Kommunene sortert etter kommunestørrelse

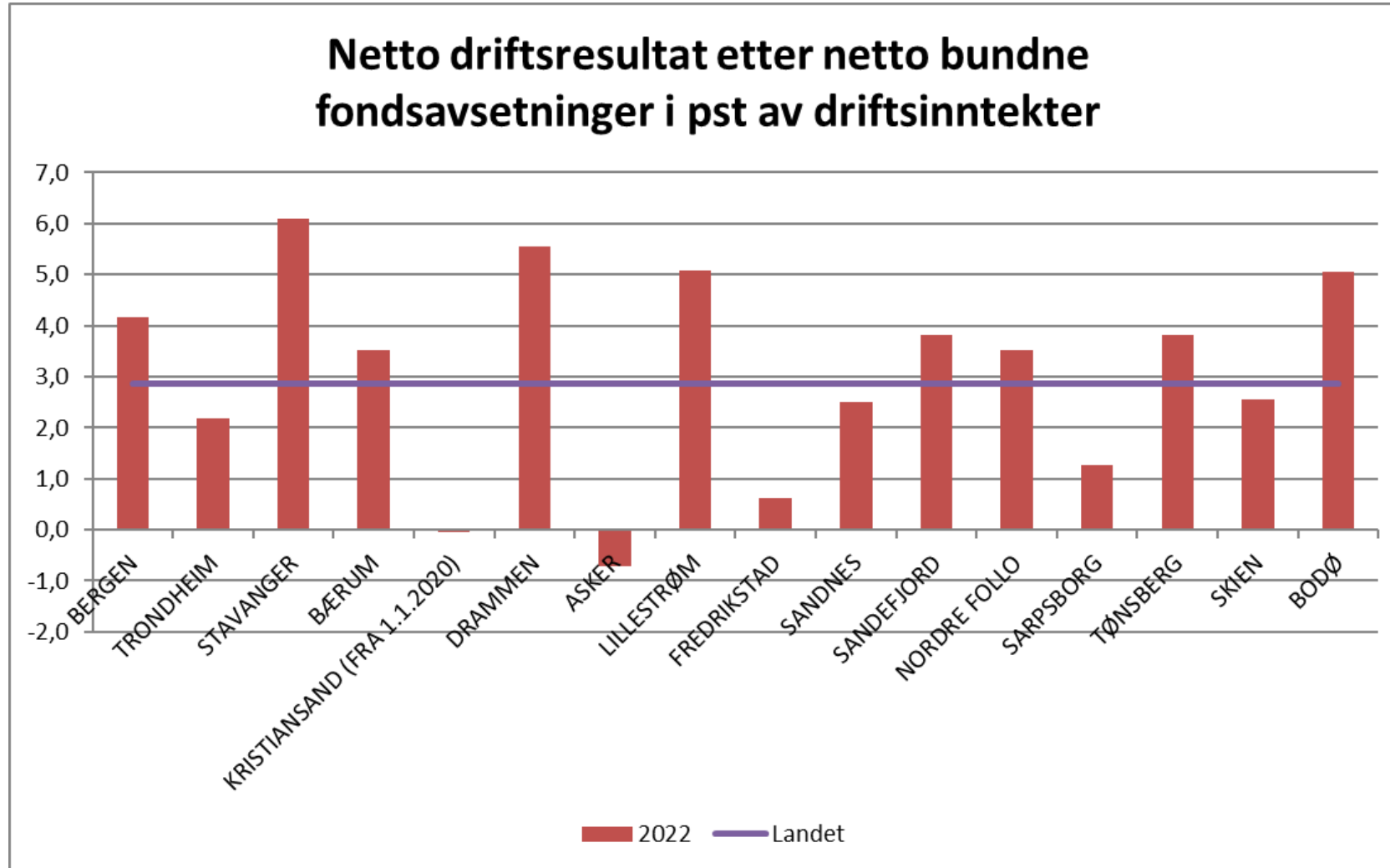
	Samlet resultat	Median	Gjennomsnitt
Kommuner 0 - 3000 innb	5,0 %	3,7 %	4,6 %
Kommuner 3000 - 5000 innb	2,9 %	2,6 %	2,8 %
Kommuner 5000 - 10000 innb	2,7 %	2,7 %	2,5 %
Kommuner 10000 - 20000 innb	2,5 %	1,7 %	2,2 %
Kommuner 20000 - 50000 innb	2,1 %	1,9 %	2,1 %
Kommuner over 50000 innb	3,2 %	3,5 %	3,1 %
Sum alle kommuner utenom Oslo	2,9 %	2,6 %	3,1 %

Kommunene i Nord-Norge har best resultat og kommunene i Trøndelag har svakest

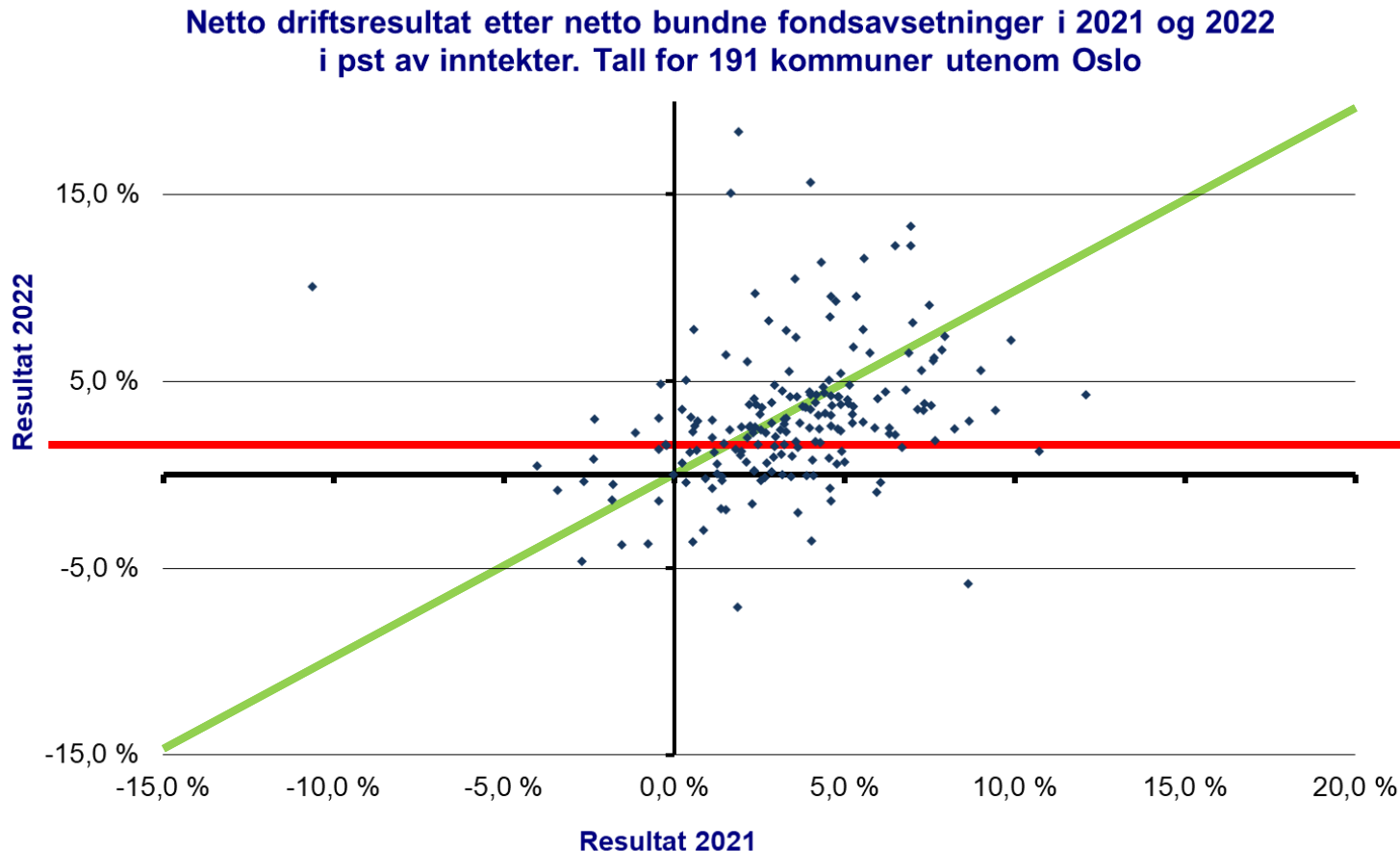
Netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger fordelt etter landsdeler

	År 2021		År 2022
	Alle kommuner utenom Oslo	Utvalget	Utvalget
Østlandet	4,2 %	4,2 %	2,6 %
Agder/Rogaland	5,0 %	4,9 %	3,2 %
Vestlandet	3,5 %	3,8 %	3,2 %
Trøndelag	4,6 %	5,1 %	2,3 %
N-Norge	2,0 %	1,0 %	3,5 %
I alt	4,0 %	4,2 %	2,9 %

Stor spredning i resultatet blant de største kommunene

Gode resultater og positiv utvikling i mange kommuner

- 123 kommuner (64 pst) har resultat over 1,75 pst av inntektene (144 kommuner (75 pst) i 2021)
- 33 kommuner (17 pst) har negativt resultat. (19 kommuner (10 pst) i 2021)
- 73 kommuner (38 pst) har bedre resultat i 2022 enn i 2021
- 29 kommuner (15 pst) har resultatoppgang på mer enn 3 prosentpoeng
- 38 kommuner (20 pst) har resultatnedgang på mer enn 3 prosentpoeng.
- 10 kommuner (5 pst) går fra positivt resultat i 2021 til negativt resultat i 2022
- 9 av 191 kommuner har negativt netto resultat både i 2021 og 2022

Økt andel av kommuner med negativt resultat i alle kommunegrupper bortsett fra i de minste kommunene hvor andelen er stabil

	Andel kommuner med negativt netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger	
	2022	2021
Kommuner med under 3 000 innbyggere	19 %	19 %
Kommuner med 3 - 5 000 innbyggere	20 %	10 %
Kommuner med 5 - 10 000 innbyggere	17 %	12 %
Kommuner med 10 - 20 000 innbyggere	19 %	0 %
Kommuner med 20 - 50 000 innbyggere	16 %	6 %
Kommuner med over 50 000 innbyggere	12 %	0 %
Sum	17 %	10 %

KS anslår at et netto driftsresultat for alle kommunene utenom Oslo på 2 ½ prosent i 2022

Prognose netto driftsresultat 2022:

Korrigerte frie inntekter	Netto driftsresultat 2022 kommuner med svar	Progn driftsinnt 2022 øvrige	Prognose driftsinnt 2022 samlet
94,0 eller lavere	2,2 %	2,9 %	2,3 %
94,1 - 95,70	2,2 %	2,3 %	2,2 %
95,71 - 97,10	1,9 %	1,6 %	1,8 %
97,11-99,40	1,7 %	-0,2 %	1,3 %
99,41 - 102,00	3,1 %	2,0 %	2,9 %
Over 102,00	3,8 %	3,5 %	3,6 %
Sum alle kommuner utenom Oslo	2,51 %	2,33 %	2,46 %

* Prognose ut fra utgiftskorrigerte frie inntekter, brutto driftsinntekter og netto driftsresultat for 2021

Prognose netto driftsresultat 2022:

	Netto driftsresultat 2022 kommuner med svar	Progn driftsinnt 2022 øvrige	Prognose driftsinnt 2022 samlet
Kommuner 0 - 3000 innb	4,9 %	5,0 %	4,9 %
Kommuner 3000 - 5000 innb	2,6 %	2,9 %	2,8 %
Kommuner 5000 - 10000 innb	2,2 %	1,7 %	2,0 %
Kommuner 10000 - 20000 innb	2,3 %	2,9 %	2,6 %
Kommuner 20000 - 50000 innb	1,7 %	2,5 %	1,9 %
Kommuner over 50000 innb	2,9 %	-0,3 %	2,6 %
Sum alle kommuner utenom Oslo	2,512 %	2,582 %	2,531 %

* Prognose ut fra innbyggertall, brutto driftsinntekter 2021 og netto driftsresultat 2021

Brutto investeringer øker i samme takt som brutto driftsutgifter.

Lånegjelden vokser i takt med driftsinntektene.

Kommuner uten Oslo

Antall kommuner med svar:

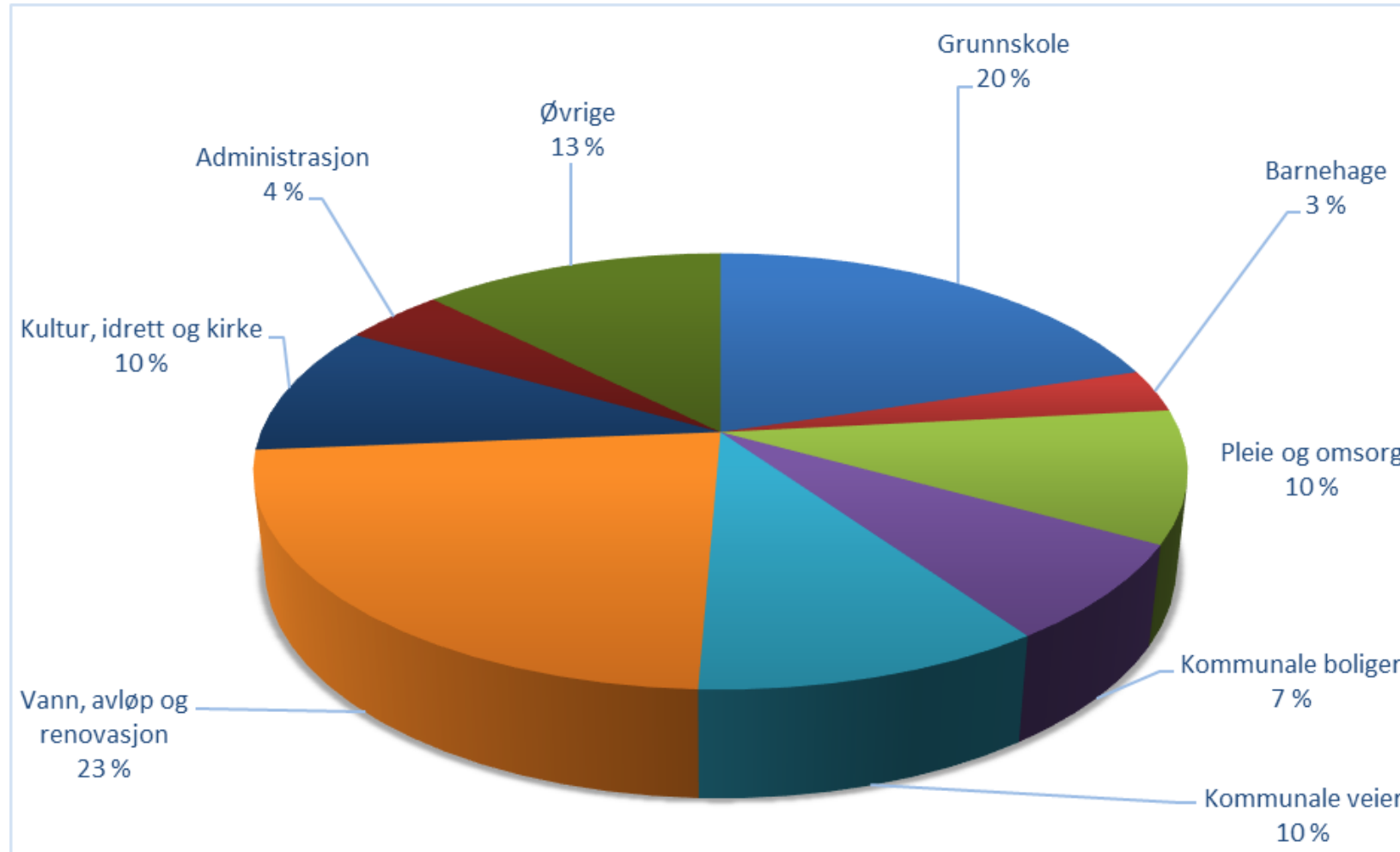
191 *Andel folketall (ekskl Oslo):*

74,7 %

Hovedtall mill.kr	År 2021	År 2022	Endring i pst
Brutto investeringer	41 396,2	44 226,8	6,8 %
Prosent av driftsinntekter	12,7 %	12,8 %	
Investeringsinntekter	14 106,0	12 692,7	-10,0 %
Netto investeringer	27 290,2	31 534,1	15,6 %

Brutto lånegjeld	348 494,0	366 371,6	5,1 %
Netto lånegjeld (fratrasket utlån og ubrukte låne midl)	270 557,6	285 280,2	5,4 %
Netto lånegjeld i pst av driftsinntekter	82,8 %	82,8 %	

Over 40 pst av investeringene skjer fortsatt innen grunnskole og selvkostområdene vann, avløp og renovasjon

Kommunegruppene med 5 000 til 20 000 innbyggere har høyest netto lånegjeld som andel av driftsinntekter. Relativ jevn gjeldsvekst i alle kommunegrupper i 2022.

Netto lånegjeld som andel av driftsinntekter

Korrigerede frie inntekter	År 2021		År 2022	Endring 2021 til 2022
	Alle kommuner	Utvalget utenom Oslo	Utvalget utenom Oslo	
Kommuner 0 - 3000 innb	78,8 %	78,9 %	75,4 %	4,0 %
Kommuner 3000 - 5000 innb	85,0 %	79,0 %	77,4 %	4,1 %
Kommuner 5000 - 10000 innb	94,2 %	95,6 %	93,3 %	4,5 %
Kommuner 10000 - 20000 innb	99,4 %	97,6 %	95,0 %	4,3 %
Kommuner 20000 - 50000 innb	86,4 %	88,4 %	89,9 %	6,1 %
Kommuner over 50000 innb	74,0 %	74,3 %	74,8 %	5,7 %
I alt	83,9 %	82,8 %	82,8 %	5,4 %

Kommunene i undersøkelsen har 48 mrd. kroner i disposisjonsfond i 2022, en økning på 5 mrd. kroner fra 2021

Disposisjonsfond som andel av driftsinntekter etter landsdel

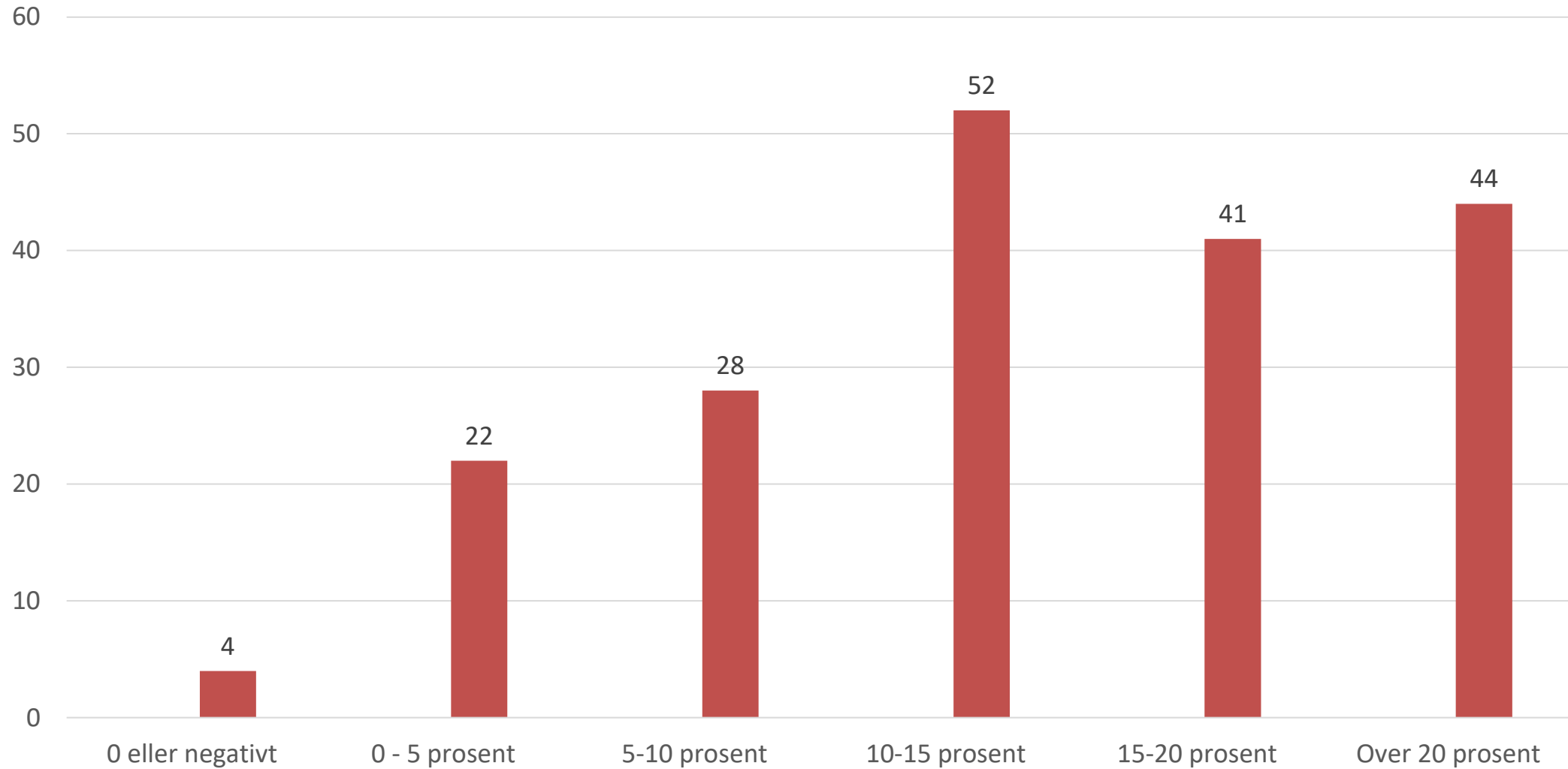
	År 2021		År 2022
	Alle kommuner	Utvalget utenom Oslo	Utvalget utenom Oslo
Østlandet	14,2 %	14,0 %	14,7 %
Agder/Rogaland	14,6 %	13,6 %	13,8 %
Vestlandet	11,1 %	12,0 %	13,1 %
Trøndelag	14,2 %	14,2 %	14,8 %
Nord-Norge	8,6 %	7,9 %	10,3 %
I alt	13,0 %	13,2 %	14,0 %

Disposisjonsfond som andel av driftsinntekter etter kommunestørrelse

	År 2021		År 2022
	Alle kommuner	Utvalget	Utvalget utenom Oslo
Kommuner 0 - 3000 innb	16,4 %	18,1 %	20,2 %
Kommuner 3000 - 5000 innb	15,7 %	11,9 %	13,7 %
Kommuner 5000 - 10000 innb	11,0 %	12,3 %	13,8 %
Kommuner 10000 - 20000 innb	12,3 %	11,6 %	12,0 %
Kommuner 20000 - 50000 innb	11,8 %	11,0 %	11,7 %
Kommuner over 50000 innb	13,8 %	14,8 %	15,3 %
I alt	13,0 %	13,2 %	14,0 %

Stor spredning i størrelsen på disposisjonsfondene

Disposisjonsfond inkl. merforbruk som andel av driftsinntekter, antall kommuner

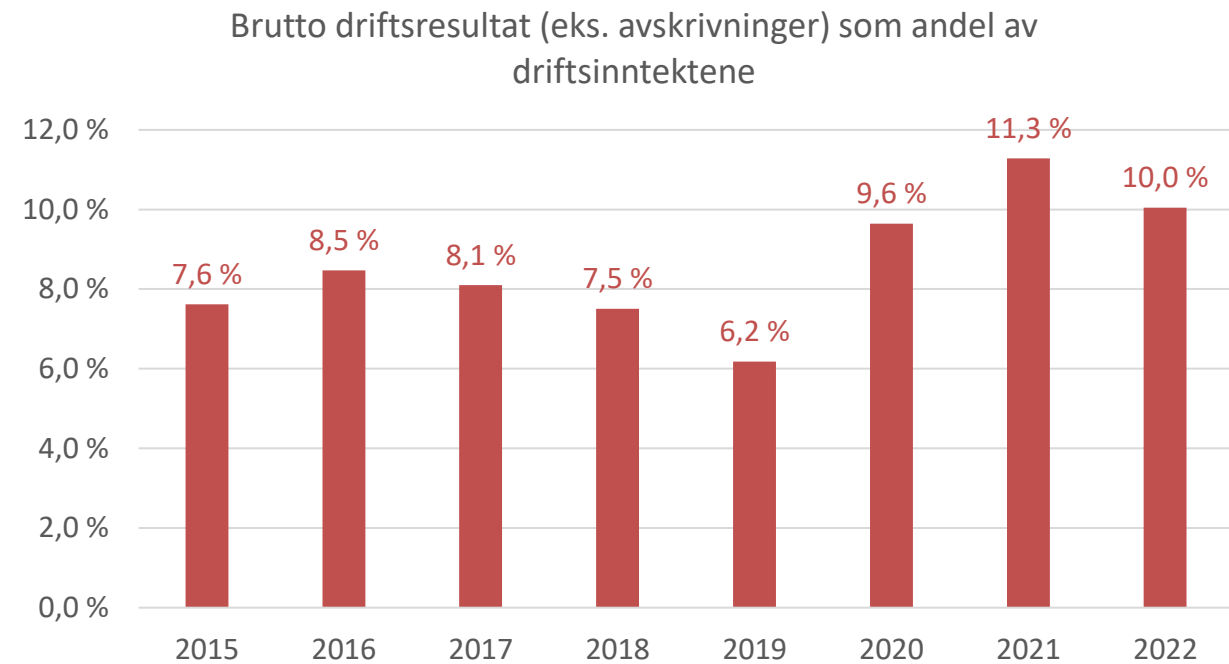
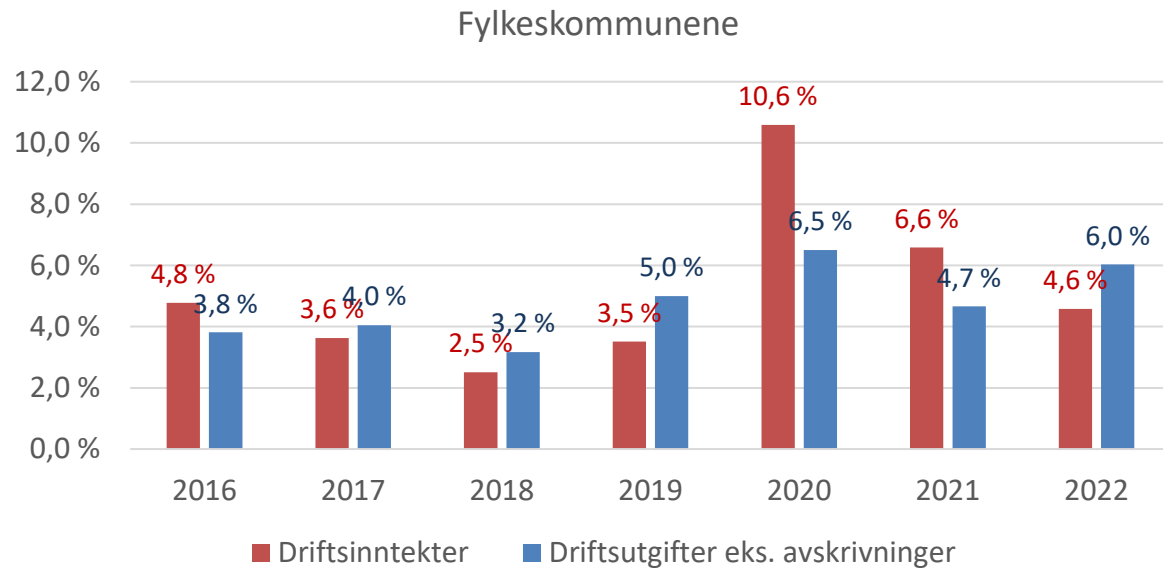

Fylkeskommunene

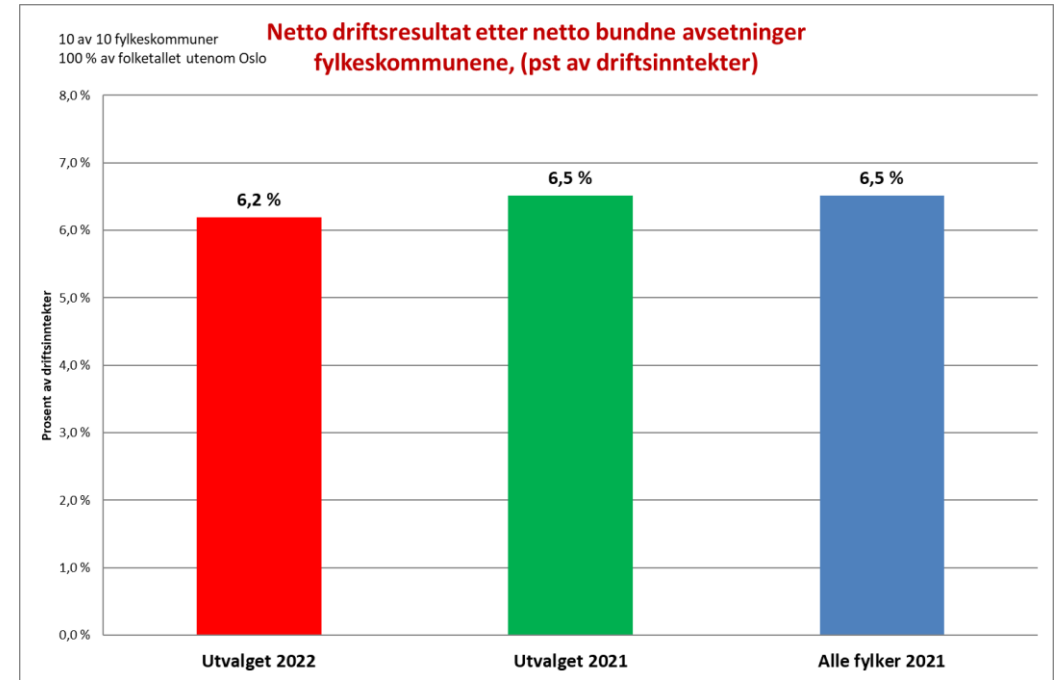
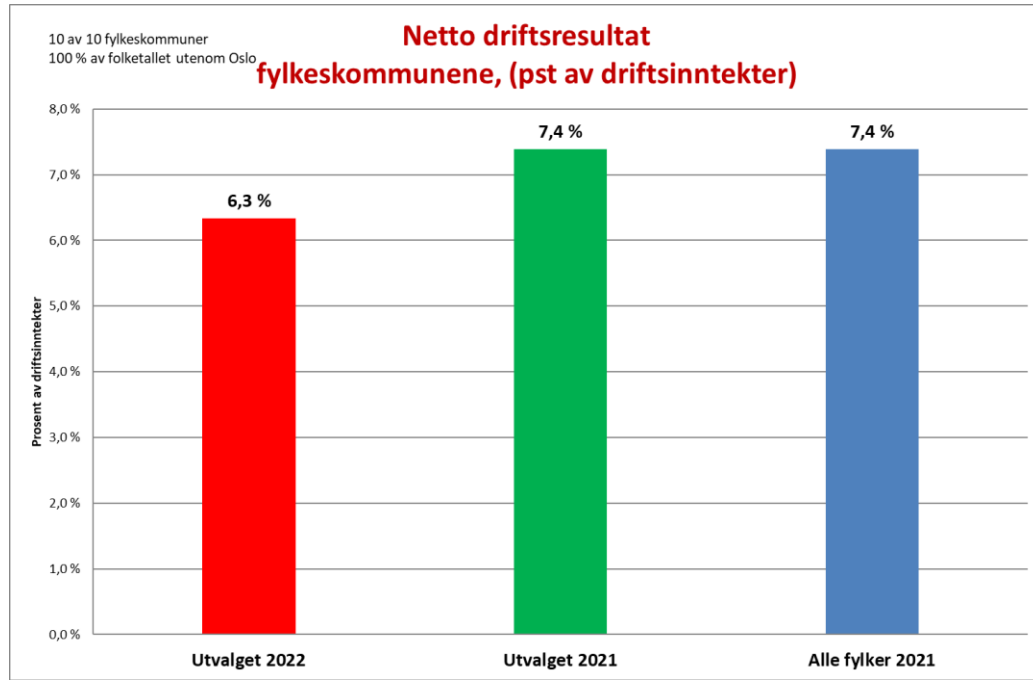

Driftsutgiftene øker mer enn driftsinntektene i fylkeskommunene i 2022

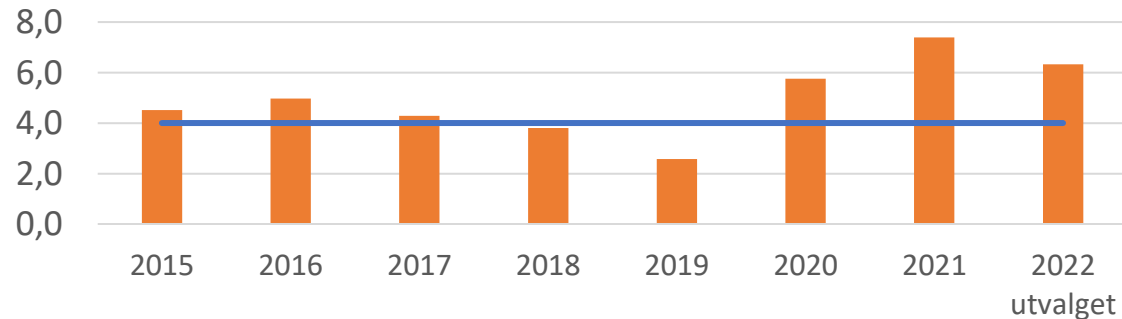
Brutto driftsresultat ekskl. avskrivninger på et høyt nivå historisk sett

Meget godt driftsresultat i fylkeskommunene, litt svakere enn i 2021

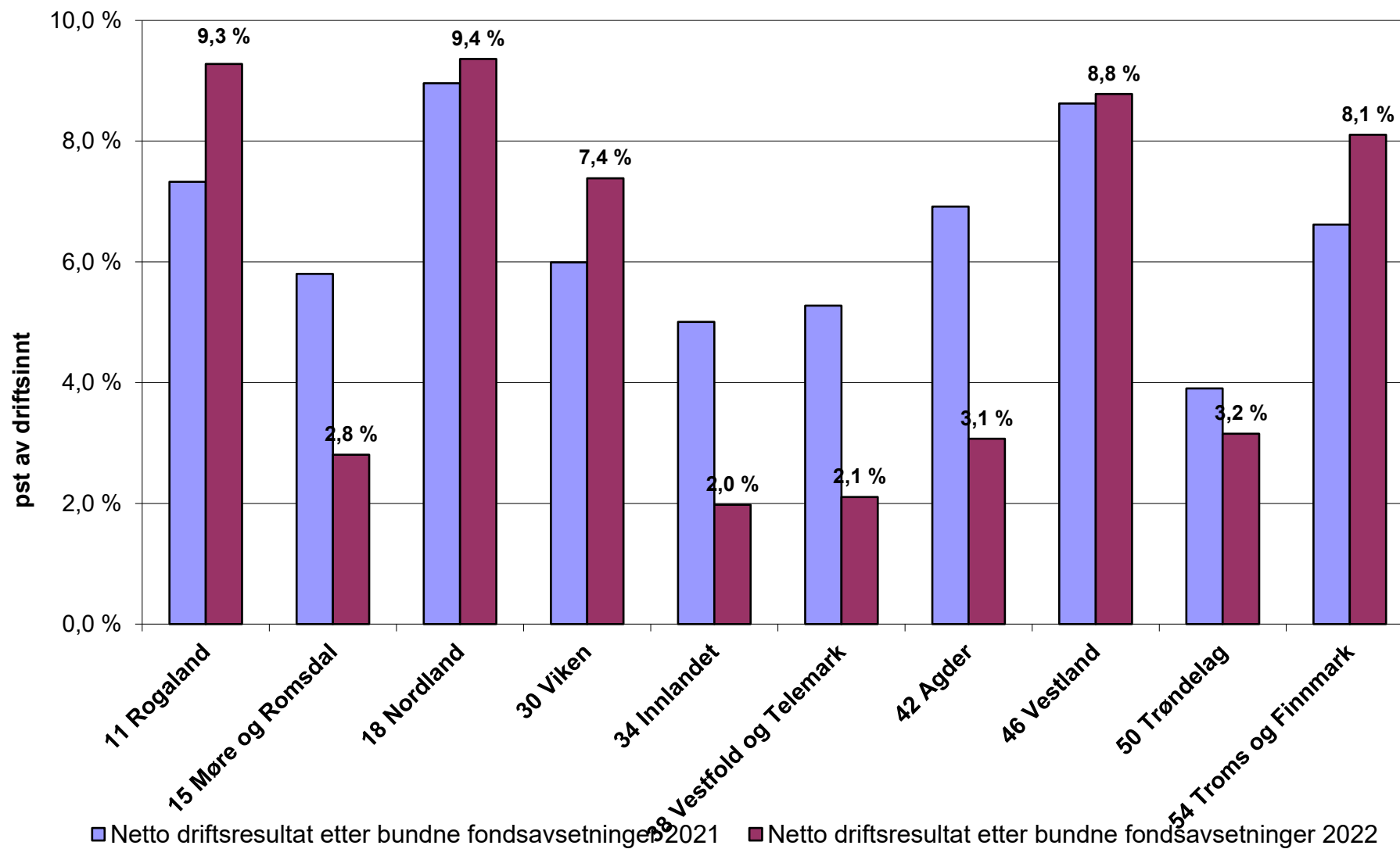
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter (fylkeskommuner utenom Oslo)

Fylkeskommuner utenom Oslo — Teknisk beregningsutvalg måltall

Stor spredning i fylkeskommunenes resultater.

Halvparten av fylkeskommunene har bedre resultater i 2022 enn i 2021

Fylkeskommunenes investeringer økte med 13 prosent i 2022, Lånegjelden økte mer enn driftsinntektene

Fylkeskommuner (uten Oslo)

<i>Antall kommuner med svar:</i>	10	<i>Andel folketall (ekskl Oslo):</i>	100,0 %
Hovedtall mill.kr	År 2021	År 2022	Endring i pst
Brutto investeringer	19 510,2	22 094,3	13,2 %
Prosent av driftsinntekter	19,9 %	21,6 %	
Investeringsinntekter	8 973,5	9 566,9	6,6 %
Netto investeringer	10 536,8	12 527,4	18,9 %
Brutto lånegjeld	75 525,8	79 039,2	4,7 %
Netto lånegjeld (fratrasket utlån og ubrukte lånemidl	71 844,2	75 929,4	5,7 %
	73,4 %	74,2 %	

Fylkeskommunenes disposisjonsfond økte med 1 mrd. kroner til 16,3 mrd. kroner i 2022.

